

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2004 Julkaistu Helsingissä 31 päivänä joulukuuta 2004 N:o 1304—1318

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1304	Laki kirjanpitolain muuttamisesta	3667
1305	Laki luottolaitostoinnasta annetun lain muuttamisesta	3678
1306	Laki osakeyhtiölain muuttamisesta	3684
1307	Laki osuuskuntalain muuttamisesta	3686
1308	Laki säästöpankkilain muuttamisesta	3688
1309	Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 3 ja 16 §:n muuttamisesta	3689
1310	Laki hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta	3691
1311	Laki Rahoitustarkastuksesta annetun lain muuttamisesta	3692
1312	Laki kirjanpitolain 8 luvun 1 ja 2 §:n muuttamisesta	3695
1313	Valtioneuvoston asetus kirjanpitoasetuksen muuttamisesta	3697
1314	Valtioneuvoston asetus kirjanpitolautakunnasta annetun asetuksen muuttamisesta	3702
1315	Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus rahoitusvälineiden arvostamisesta sekä merkitsemisestä tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen	3703
1316	Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus kirjanpitoaineiston tilapäisestä säilyttämisestä ulkomailla annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen muuttamisesta	3706
1317	Valtiovarainministeriön asetus luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annetun asetuksen muuttamisesta	3707
1318	Valtiovarainministeriön asetus sijoitusrahaston tilinpäätöksestä, vuosikertomuksesta ja puoli- vuotiskatsauksesta sekä rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön tilinpäätöksestä annetun asetuksen 1 ja 3 §:n muuttamisesta	3730

N:o 1304

Laki

kirjanpitolain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun kirjanpitolain (1336/1997) 4 luvun 4 §:n 1 momentti, 5 luvun 3 §:n 2 momentti ja 14 §:n 2 momentti sekä 6 luvun 17 ja 18 §,

muutetaan 2 luvun 4 §:n 2 momentti, 9 §:n 1 ja 3 momentti, 3 luvun otsikko, 1 ja 2 §, 3 §:n 1 ja 2 momentin johdantokappale, 4—7 §, 8 §:n 1 momentti, 9—12 § ja 13 §:n 1 ja 3 momentti, 4 luvun 4 §:n otsikko, 5 luvun 5, 7 ja 8 §, 12 §:n 2 momentti, 14 §:n 3 ja 4 momentti, 17 §:n 1 momentti, 18 ja 19 §, 6 luvun 1 §:n 3 ja 5 momentti, 2 ja 5 § sekä 15 §:n 1 momentti, 7 luvun 3 §:n 1 momentti ja 4 §, 8 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentti sekä 5 ja 6 §,

HE 126/2004
TaVM 29/2004
EV 228/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/65/EY; EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 28
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/51/EY; EYVL N:o L 178, 17.7.2003, s. 16
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) 1606/2002; EYVL N:o L 243, 11.9.2002, s. 1
Neuvoston direktiivi 2003/38/EY; EYVL N:o L 120, 15.5.2003, s. 22

sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 4 §:n 2 momentti, 3 luvun 6 §, 5 luvun 9 § ja 14 §:n 4 momentti, 6 luvun 1 §:n 3 ja 5 momentti, 7 luvun 3 §:n 1 momentti sekä 8 luvun 2 §:n 2 momentti laissa 629/2001, 2 luvun 9 §:n 3 momentti laissa 326/2003, 3 luvun 1 § osaksi laissa 1495/2001, 3 luvun 7 § osaksi laissa 300/1998 sekä 3 luvun 9 § ja 6 luvun 5 § osaksi mainitussa laissa 629/2001 ja 8 luvun 5 § mainitussa laissa 1495/2001, sekä

lisätään 1 luvun 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 629/2001, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, 3 luvun 3 §:n 1 momenttiin uusi 2 a kohta, 5 lukuun uusi 2 a ja 5 a §, lakiin uusi 7 a luku sekä 8 luvun 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 62/2003, uusi 1 a kohta, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

5 §

Määräysvalta

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, kirjanpitovelvollisella katsotaan olevan määräysvalta kohdeyrityksessä, jos sitä johdetaan yhteisesti kohdeyrityksen kanssa tai kirjanpitovelvollinen muulla tavoin tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa kohdeyrityksessä.

2 luku

Liiketapahtumien kirjaaminen ja kirjanpitoaineisto

4 §

Kirjausjärjestys ja -ajankohta

Käteisellä rahalla suoritettavat maksut on kirjattava aikajärjestykseen viipymättä päiväkohtaisesti. Muut kirjaukset saadaan tehdä kuukausikohtaisesti tai muulla vastaavalla jaksotuksella neljän kuukauden kuluessa kalenterikuukauden tai jakson päättymisestä.

9 §

Kirjanpitoaineiston säilyttäminen ulkomailla

Kirjanpitokirjat, tilikauden tositteet ja muu kirjanpitoaineisto saadaan kirjanpidon hoita-

miseksi tai 3 luvussa tarkoitetun tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimiseksi säilyttää tilapäisesti muualla kuin Suomessa. Kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella säädetään tarkemmin ulkomailla säilyttämisen edellytyksistä.

Tilikauden tositteet ja muu kirjanpitoaineisto voidaan 1 momentin estämättä säilyttää pysyvästi toisessa Euroopan yhteisön jäsenvaltiossa sähköisenä tallenteena edellyttäen, että niihin voidaan taata tosiaikainen tietokoneyhteys ja että tiedot on saatettavissa selväkieliseen kirjalliseen muotoon.

3 luku

Tilinpäätös ja toimintakertomus

1 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sisältö

Tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka sisältää:

- 1) tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan *taseen*;
- 2) tuloksen muodostumista kuvaavan *tuloslaskelman*;
- 3) *rahoituslaskelman*, jossa on annettava selvitys varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana; sekä
- 4) taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitteenä olevat tiedot (*liitetiedot*).

Kustakin taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman erästä on esitettävä vastaava tieto viimeistä edelliseltä tilikaudelta (*vertailutieto*). Jos taseen, tuloslaskelman tai rahoituslaskelman erittelyä on muutettu, on vertailutietoa mahdollisuuksien mukaan oikais-

tava. Samoin on meneteltävä, jos vertailutieto ei muun syyn takia ole käyttökelpoinen.

Kirjanpitovelvollisen on sisällytettävä tilinpäätökseensä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu rahoituslaskelma, jos:

1) kirjanpitovelvollinen on julkinen osakeyhtiö; tai

2) kirjanpitovelvollinen on yksityinen osakeyhtiö tai osuuskunta ja sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt vähintään kaksi 9 §:n 2 momentissa tarkoitetuista rajoista.

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista, jos:

1) kirjanpitovelvollisen liikkeeseen laskevat arvopaperit ovat arvopaperimarkkinalaisissa (495/1989) tarkoitettujen julkisen kaupankäynnin tai sitä vastaavan kaupankäynnin kohteena Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisessa arvopaperipörssissä; tai

2) kirjanpitovelvollisen sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt vähintään kaksi 9 §:n 2 momentissa tarkoitetuista rajoista.

Toimintakertomuksessa on arvioitava kirjanpitovelvollisen toiminnan laajuuteen ja rakenteeseen nähden tasapuolisesti ja kattavasti merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä sekä muita kirjanpitovelvollisen liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttavia seikoja samoin kuin sen taloudellista asemaa ja tulosta. Arvion tulee sisältää keskeisimmät tunnusluvut kirjanpitovelvollisen liiketoiminnan sekä taloudellisen aseman ja tuloksen ymmärtämiseksi. Tässä tarkoituksessa on myös esitettävä tunnusluvut ja muut tiedot henkilöstöstä ja ympäristötekijöistä sekä muista mahdollisista kirjanpitovelvollisen liiketoiminnassa merkityksellisistä seikoista. Tarvittaessa arvioissa on esitettävä täydentävää tietoa ja lisäselvityksiä tilinpäätöksessä ilmoitetuista luvuista.

Sen lisäksi, mitä 5 momentissa säädetään, toimintakertomuksessa tulee esittää tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen ja arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta. Kirjanpito-

velvollinen, joka ei ole 4 momentin nojalla velvollinen liittämään toimintakertomusta tilinpäätökseensä, voi laatia toimintakertomuksensa siten, että se sisältää vain edellä tässä momentissa tarkoitettut tiedot.

Tilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liitettyjen asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

2 §

Oikeat ja riittävät tiedot

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (*oikea ja riittävä kuva*). Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella voidaan säätää siitä, milloin ja miten saadaan poiketa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevista säännöksistä oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

3 §

Yleiset tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätöstä ja toimintakertomusta laadittaessa ja tilinavausta tehtäessä noudatettaviin periaatteisiin kuuluvat:

2 a) huomion kiinnittäminen liiketapahtumien tosiasialliseen sisältöön eikä yksinomaan niiden oikeudelliseen muotoon (*sisältöpainotteisuus*);

Edellä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu varovaisuus edellyttää erityisesti, että tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa otetaan huomioon:

4 §

Maksuperusteisuuden oikaiseminen ja täydentäminen

Maksuperusteiset kirjaukset, vähäisiä liiketapahtumia ja maatilatalouden harjoittamista koskevia kirjauksia lukuun ottamatta, on

oikaistava ja täydennettävä suoriteperusteen mukaisiksi ennen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista.

5 §

Kieli ja valuutta

Tilinpäätös ja toimintakertomus on esitettävä suomen tai ruotsin kielellä euromääräisenä. Jos kirjanpitovelvollinen esittää tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa annettavat tiedot myös muussa valuutassa, on ilmoitettava tietojen muuntamisessa käytetty kurssi.

6 §

Laatimisaika

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

7 §

Päiväys ja allekirjoitus

Tilinpäätös ja toimintakertomus on päivätävä ja kirjanpitovelvollisen on ne allekirjoitettava. Jos kirjanpitovelvollinen on yhteisö tai säätiö, tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoittavat hallitus tai vastuunalaiset yhtiömiehet ja toimitusjohtaja tai muu vastaavassa asemassa oleva henkilö.

Jos tilinpäätöksen tai toimintakertomuksen allekirjoittaja on esittänyt eriävän mielipiteen tilinpäätöksestä tai toimintakertomuksesta, on tätä koskeva lausuma sisällytettävä tilinpäätökseen tai toimintakertomukseen hänen vaatimuksestaan.

8 §

Tasekirja

Tilinpäätös ja toimintakertomus sekä luettelo kirjanpitoakirjoista ja tositteiden lajeista samoin kuin tieto niiden säilytystavoista on kirjoitettava sidottuun tai välittömästi tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen sidottavaan

tasekirjaan, jonka sivut tai aukeamat on numeroitava.

9 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen rekisteröinti

Jäljennös tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta on aina ilmoitettava rekisteröitäväksi patenti- ja rekisterihallitukselle, jos kirjanpitovelvollinen on:

- 1) osakeyhtiö;
- 2) avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalaisena yhtiömiehenä on osakeyhtiö;
- 3) avoin yhtiö tai kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalaisena yhtiömiehenä on 2 kohdassa tarkoitettu yhtiö;
- 4) osuuskunta;
- 5) keskinäinen vakuutusyhtiö; tai
- 6) vakuutusyhdistys.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös muuhun kirjanpitovelvolliseen, joka harjoittaa liiketoimintaa, jos sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt vähintään kaksi seuraavista rajoista:

- 1) liikevaihto tai sitä vastaava tuotto 7 300 000 euroa;
- 2) taseen loppusumma 3 650 000 euroa;
- 3) palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä.

Jos kirjanpitovelvollisen tulee laatia konsernitilinpäätös, määräytyy 2 momentissa säädettyjen rajojen ylittyminen tai alittuminen konsernitilinpäätöksen perusteella.

Kirjanpitovelvollisen on ilmoitettava tilinpäätös ja toimintakertomus rekisteröitäväksi kuuden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. Osakeyhtiötä ja osuuskuntaa koskevista määräajoista säädetään erikseen.

Kauppa- ja teollisuusministeriö voi antaa asetuksellaan tarkempia säännöksiä niistä menettelytavoista, joita tulee noudattaa toimitettaessa tilinpäätösasiakirjoja koneellisessa muodossa patenti- ja rekisterihallitukselle.

10 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistaminen

Rekisteröitäväksi ilmoitetun tilinpäätöksen

ja toimintakertomuksen julkistamismenettelystä säädetään erikseen.

Rekisteröitäväksi ilmoittamisen ohella kirjanpitovelvollinen voi itse julkistaa 1 §:n mukaisen tilinpäätöksensä ja toimintakertomuksensa.

Kirjanpitovelvollinen saa myös julkistaa tilinpäätöksensä tai toimintakertomuksensa lyhennelmän edellyttäen, että lyhennelmässä mainitaan, ettei siinä ole kaikkia 1 §:n mukaisessa tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa esitettäviä tietoja.

11 §

Jäljennösten antamisvelvollisuus

Tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta on annettava pyynnöstä jäljennös, jos kirjanpitovelvollinen on:

- 1) asumisoikeusyhdistys;
- 2) asunto-osuuskunta;
- 3) asunto-osakeyhtiö; tai
- 4) asunto-osakeyhtiölain (809/1991)

2 §:ssä tarkoitettu osakeyhtiö.

Edellä 9 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettun kirjanpitovelvollisen on pyynnöstä annettava jäljennös tilinpäätöksestään ja toimintakertomuksestaan, jos:

- 1) tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vahvistamisesta tai sitä vastaavasta menettelystä on kulunut kaksi viikkoa; sekä
- 2) pyyntö on tehty ennen kuin tilinpäätös ja toimintakertomus on ilmoitettu rekisteröitäväksi.

Jäljennös on annettava kahden viikon kuluessa pyynnöstä. Kirjanpitovelvollisella on oikeus saada jäljennöksestä maksu muulta kuin viranomaiselta. Maksun määrä saa olla enintään se, mitä rekisteriviranomainen perii vastaavasta jäljennöksestä.

12 §

Tilintarkastusta koskevat tiedot

Jos kirjanpitovelvollisen kirjanpito, tilinpäätös, toimintakertomus ja hallinto tarkastetaan tilintarkastuslain (936/1994) mukaisesti,

kirjanpitovelvollisen tulee liittää jäljennös tilintarkastuskertomuksesta rekisteröitäväksi ilmoitettavaan tilinpäätökseensä ja toimintakertomukseensa sekä tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen, jonka kirjanpitovelvollinen muuten julkistaa.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, jäljennös tilintarkastuskertomuksesta saadaan jättää liittämättä 10 §:n 3 momentissa tarkoitettuun tilinpäätöksen tai toimintakertomuksen lyhennelmään. Tällöin lyhennelmässä on mainittava, jos tilintarkastuskertomuksessa on tilintarkastuslain 19 §:ssä tarkoitettuja kielteisiä lausuntoja, muistutuksia tai lisätietoja.

13 §

Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt

Tilinpäätöstä ja toimintakertomusta varmentamaan on laadittava tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt.

Tase-erittelyjä ja liitetietojen erittelyjä ei ilmoiteta rekisteröitäväksi.

4 luku

Tilinpäätöseriin liittyvät määritelmät

4 §

Vaihto-omaisuus ja rahoitusomaisuus

5 luku

Arvostus- ja jaksotussäännökset

2 a §

Rahoitusvälineiden arvostaminen ja merkitseminen tilinpäätökseen

Edellä 2 §:stä poiketen rahoitusvälineet voidaan arvostaa käypään arvoon. Käyvän arvon muutos merkitään joko tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan tai taseen omaan

pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Tarkemmat säännökset käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, käyvän arvon määrittämisestä, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan ja taseeseen sekä rahoitusvälineistä annettavista liitetiedoista ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista annetaan kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella.

5 §

Pysyvien vastaavien hankintamenon jaksottaminen

Pysyviin vastaaviin kuuluvan aineellisen omaisuuden hankintameno aktivoidaan ja kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Aktivoituun hankintamenuon luetut hankinnasta ja valmistuksesta aiheutuneet menot on voitava selvittää kustannuslaskennan tai -laskelmien avulla.

Aineellisiin pysyviin vastaaviin kuuluvat samanlaiset ja hankintamenuoltaan vähäiset hyödykkeet, joita kirjanpitovelvollinen hankkii jatkuvasti siten, että niiden määrän ja yhteenlaskettujen hankintamenujen muutokset ovat vähäisiä, saadaan merkitä taseeseen samaan rahamäärään tilikaudesta toiseen.

5 a §

Aineettoman omaisuuden hankintamenon jaksottaminen

Aineettomaan omaisuuteen kuuluvien vastikkeellisesti hankittujen toimilupien, patenttien, lisenssien, tavaramerkkien sekä vastaavien oikeuksien ja varojen hankintameno aktivoidaan. Muun aineettoman omaisuuden hankintameno voidaan aktivoida erityistä varovaisuutta noudattaen, jollei 7—9 §:stä muuta johdu.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu aktivoitu hankintameno on poistettava suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan enintään viiden vuoden kuluessa, jollei tätä pidempää poisto-aikaa, kuitenkin enintään 20 vuotta, voida erityisestä syystä pitää hyvän kirjanpitotavan mukaisena.

Kauppa- ja teollisuusministeriö voi antaa asetuksellaan tarkempia säännöksiä aineettoman omaisuuden hankintamenon aktivoinnista.

7 §

Perustamismenujen jaksottaminen

Menot yrityksen perustamisesta (*perustamismenuot*) kirjataan tilikauden kuluksi.

8 §

Tutkimus- ja kehittämismenujen jaksottaminen

Tutkimusmenot kirjataan tilikauden kuluksi.

Kehittämismenuot saadaan aktivoida erityistä varovaisuutta noudattaen. Aktivoidut kehittämismenuot on poistettava vaikutusaikanaan suunnitelman mukaan enintään viiden vuoden kuluessa, jollei tätä pidempää poisto-aikaa, kuitenkin enintään 20 vuotta, voida erityisestä syystä pitää hyvän kirjanpitotavan mukaisena.

Kauppa- ja teollisuusministeriö voi antaa asetuksellaan tarkempia säännöksiä kehittämismenujen aktivoinnista.

12 §

Muut kuin suunnitelman mukaiset poistot

Sen estämättä, mitä 5 §:n 1 momentissa, 5 a §:n 2 momentissa, 8 §:n 2 momentissa sekä 9—11 §:ssä säädetään, ammatinharjoittaja, sellainen kirjanpitovelvollinen, jonka toiminta perustuu kiinteistön hallintaan, yhdistys ja muu vastaava yhteisö sekä säätiö saa poistaa pysyvien vastaavien hankintamenon niiden vaikutusaikana ilman ennalta laadittua suunnitelmaa.

14 §

Vastaiset menot ja menetykset sekä pakollinen varaus

Jos 1 momentissa tarkoitettujen menon tai

menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä, se merkitään taseen pakollisiin varauksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut menot ja menetykset merkitään tuloslaskelmaan ja taseeseen niiden todennäköiseen määrään. Edellä 3 momentissa tarkoitetut menot ja menetykset merkitään tuloslaskelmaan ja taseeseen enintään niiden todennäköiseen määrään.

17 §

Arvonkorotus

Jos pysyviin vastaaviin kuuluvan maa- tai vesialueen tai sellaisen arvopaperin, joka ei ole 2 a §:ssä tarkoitettu rahoitusväline, todennäköinen luovutushinta on tilinpäätöspäivänä pysyvästi alkuperäistä hankintamenoa olennaisesti suurempi, saadaan taseeseen johdonmukaisuutta ja erityistä varovaisuutta noudattaen merkitä vielä poistamatta olevan hankintamenon lisäksi enintään todennäköisen luovutushinnan ja poistamatta olevan hankintamenon erotuksen suuruinen arvonkorotus. Arvonkorotusta vastaava määrä on merkittävä omaan pääomaan sisältyvään arvonkorotusrahastoon. Jos arvonkorotus osoittautuu aiheuttomaksi, se on peruutettava.

18 §

Laskennalliset verovelat ja -saamiset

Tuottojen ja niitä vastaavien veronalaisten tulojen samoin kuin kulujen ja niitä vastaavien verotuksessa vähennyskelpoisten menojen jaksotuseroista sekä kirjanpitoarvojen ja verotuksellisten arvojen välisistä väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verovelat ja -saamiset saadaan erityistä varovaisuutta noudattaen merkitä omana eränä tuloslaskelmaan ja taseeseen.

19 §

Vaihto-omaisuuden ja pysyvien vastaavien väliset siirrot

Hyödyke siirretään vaihto-omaisuudesta

pysyviin vastaaviin hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan määräisenä. Pysyvistä vastaavista hyödyke siirretään vaihto-omaisuuteen hankintamenon vielä poistamatta olevaa osaa vastaavasta määrästä.

6 luku

Konsernitilinpäätös

1 §

Laatimisvelvollisuus

Konsernitilinpäätös saadaan jättää laatimatta, jos sekä päättyneellä tilikaudella että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on emoyrityksen ja sen tytäryritysten osalta yhteenlaskettuna ylittynyt enintään yksi 3 luvun 9 §:n 2 momentissa säädetyistä rajoista.

Mitä 3 ja 4 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos konserniyrityksen osakkeet tai osuudet ovat arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettun julkisen kaupankäynnin tai sitä vastaavan kaupankäynnin kohteena Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisessa arvopaperipörssissä.

2 §

Konsernitilinpäätöksen sisältö ja emoyhtiön toimintakertomuksessa esitettävät tiedot konsernista

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyritysten taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin emoyrityksen tilinpäätös.

Julkisen osakeyhtiön sekä yksityisen osakeyhtiön ja osuuskunnan, joka on tämän lain mukaan velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöksen, on sisällytettävä konsernitilinpäätökseen konsernin rahoituslaskelma, jossa on annettava selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Emoyrityksen toimintakertomuksessa esitetään 3 luvun 1 §:n 4 momentissa tarkoitettut tiedot myös konsernista.

Konsernitilinpäätökseen kuuluvien ja siihen liittyvien asiakirjojen on oltava selkeitä ja niiden on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus.

5 §

Tytäryrityksen tilikausi ja välitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus

Konsernitilinpäätökseen yhdisteltävällä suomalaisella tytäryrityksellä tulee olla sama tilikausi kuin emoyrityksellä.

Jos konsernitilinpäätökseen yhdisteltävän tytäryrityksen tilikausi päättyy enintään kolme kuukautta ennen emoyrityksen tilikauden päättymistä tai enintään kolme kuukautta emoyrityksen tilikauden päättymisen jälkeen, yhdistely konsernitilinpäätökseen saadaan tehdä ilman välitilinpäätöksen laatimista. Konsernitilinpäätöksessä tulee tällöin antaa lisätietoja sellaisista tapahtumista, jotka ovat tärkeitä arvioitaessa tytäryrityksen rahoitusasemaa ja tulosta ja jotka ovat tapahtuneet tytäryrityksen ja emoyrityksen tilinpäätöspäivien välisenä aikana.

Muussa kuin 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa konsernitilinpäätökseen on yhdisteltävä tytäryrityksen välitilinpäätös, joka laaditaan emoyrityksen tilikauden päättymispäivälle. Välitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettava soveltuvin osin 1 ja 3—5 luvun säännöksiä.

15 §

Yhteisyrietyksen tilinpäätöstietojen yhdisteleminen

Jos konserniyritys, jonka tilinpäätös yhdistellään konsernitilinpäätökseen, vastaa sellaisen yhden tai useamman muun omistajan kanssa, jonka tilinpäätöstä ei yhdistellä samaan konsernitilinpäätökseen, osakkuusyrietyksen johtamisesta, saadaan tämän osakkuusyrietyksen (*yhteisyryitys*) tase- ja tuloslaskelmaerät sekä niiden liitetiedot yhdistellä konserniyrityksen omistusosuuden mukaisina.

7 luku

Ammatinharjoittajan kirjanpito

3 §

Tilikausi ja tilinpäätöksen laatimisaika

Ammatinharjoittajan tilikausi on kalenterivuosi. Toimintaa aloitettaessa tai lopetettaessa tilikausi saa olla tätä lyhyempi tai pitempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Jos ammatinharjoittaja soveltaa kahdenkertaista kirjanpitoa, määrättyy tilikausi 1 luvun 4 §:n mukaisesti.

4 §

Taseen ja tuloslaskelman laatiminen

Ammatinharjoittajan ei tarvitse laatia tasetta, mutta hänen on liitettävä tilinpäätökseensä eriteltyt luettelot tilikauden päättyessä olleesta ammattia varten hankitusta vaihto-omaisuudesta ja pysyvistä vastaavista samoin kuin ammatista johtuneista saamisista ja veloista sekä varauksista.

Ammatinharjoittajan tilinpäätöksessä merkitään tuloslaskelmaan tilikauden aikana saadut tulot samoin kuin tavaroiden ja palvelusten oma käyttö tuotoiksi. Tuotoista vähennetään riittävästi eriteltyinä maksetut menot, korot, poistot ja verot. Vaihto-omaisuuden ja pysyviin vastaaviin kuuluvan hyödykkeen hankintamenojen samoin kuin muiden pitkävaikutteisten menojen jaksottamisessa otetaan kuitenkin huomioon, mitä 5 luvussa säädetään. Vastaisia menoja tai menetyksiä varten saadaan tehdä varaus.

7 a luku

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittava tilinpäätös ja konsernitilinpäätös

1 §

Kansainväliset tilinpäätösstandardit

Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla

tarkoitetaan tässä laissa ja tämän lain nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti yhteisössä sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja.

2 §

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien pakollinen soveltaminen

Kirjanpitovelvollisen, jonka liikkeeseen laskemat arvopaperit ovat arvopaperimarkkinallaissa tarkoitetun julkisen kaupankäynnin tai sitä vastaavan kaupankäynnin kohteena Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion lainsäädännön alaisessa arvopaperipörssissä, tulee laatia konsernitilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen.

Jos 1 momentissa tarkoitettu kirjanpitovelvollinen ei ole tämän lain mukaan velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöstä, sen tulee laatia tilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen.

3 §

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien vapaaehtoinen soveltaminen

Edellä 2 §:n 1 momentissa tarkoitettu kirjanpitovelvollinen saa laatia tilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen.

Muu kuin 2 §:ssä tarkoitettu kirjanpitovelvollinen saa laatia tilinpäätöksensä tai konsernitilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen, jos kirjanpitovelvollisen kirjanpito, tilinpäätös ja hallinto on tarkastettava tilintarkastuslain mukaisesti ja tarkastusta suorittamaan on valittu tai asetettu tilintarkastuslain 2 §:ssä tarkoitettu hyväksyty tilintarkastaja.

4 §

Kirjanpitolain säännösten soveltaminen kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen laadittuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen

Edellä 2 ja 3 §:n nojalla laadittuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen ei sovelleta tämän lain 1 luvun 4, 7 ja 8 §:ää, 3 luvun 1 §:n 1—3 ja 7 momenttia ja 2—4 §:ää, 4 ja 5 lukua eikä 6 luvun 2 §:n 1, 2 ja 4 momenttia sekä 3—16 §:ää.

5 §

Täydentävät lisätiedot

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen laaditussa tilinpäätöksessä ja konsernitilinpäätöksessä on annettava sellaisia lisätietoja, joiden antamiseen standardit eivät velvoita.

8 luku

Erinäiset säännökset

2 §

Kirjanpitolautakunta

Kirjanpitolautakunta voi erityisistä syistä määrääjäksi myöntää yksittäistapauksissa poikkeuksia 3 luvun 6 §:stä ja 6 luvun 5 §:n 1 momentista. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole Euroopan yhteisöjen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annettujen säädösten vastainen. Lisäksi kirjanpitolautakunta voi myöntää poikkeuksia 2 luvun 9 §:n 1 momentista siten kuin siitä kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella tarkemmin säädetään.

Kirjanpitolautakunta on päätösvaltainen, kun kokouksessa on läsnä puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet

muista jäsenistä. Käsiteltäessä 2 momentin tarkoittamia poikkeuslupahakemuksia läsnä olevista vähintään yhdellä tulee olla oikeustieteen kandidaatin tutkinto.

4 §

Kirjanpitorikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1 a) vastoin 2 luvun 9 §:n säännöstä säilyttää kirjanpitoaineistoa ulkomailla,

on tuomittava, jollei teko ole rangaistava rikoslain (39/1889) 30 luvun 9, 9 a tai 10 §:ssä tarkoitettuna kirjanpitorikoksena, törkeänä kirjanpitorikoksena tai tuottamuksellisenä kirjanpitorikoksena eikä teosta muuallakaan laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kirjanpitorikkomuksesta* sakkoon.

5 §

Kirjanpitoa koskevat säännökset muissa laeissa

Tämän lain estämättä on kirjanpitovelvollisuudesta ja kirjanpidosta sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistamisesta voimassa, mitä niistä erikseen muualla laissa säädetään tai mitä asianomainen viranomainen on muun lain nojalla säätänyt tai määrännyt.

6 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tilinpäätöksen tase- ja tuloslaskelmakaavoista, toimintakertomuksesta, rahoituslaskelmasta, tilinpäätöksen liitetiedoista, konsernitilinpäätöksen laatimiseen liittyvistä vastaavista kaavoista, asiakirjoista ja liitetiedoista sekä tase-erittelyistä ja

liitetietojen erittelystä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella voidaan tarkistaa 3 luvun 9 §:n 2 momentissa tarkoitettuja rajoja rahan arvon muutoksia vastaavaksi tai Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen täyttämiseksi.

1. Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen, jollei jäljempänä toisin säädetä.

2. Tällä lailla kumotaan konsernitilinpäätöksen laatimisesta kansainvälisillä pääomamarkkinoilla yleisesti käytetyn säännösten mukaisesti 21 päivänä lokakuuta 1998 annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (766/1998) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen ja rahoitusleasingsopimuksella vuokratun hyödykkeen merkitsemisestä konsernitilinpäätökseen 26 päivänä tammikuuta 1998 annettu kauppa- ja teollisuusministeriön päätös (48/1998).

3. Kirjanpitovelvollinen saa soveltaa tätä lakia kirjanpitoon sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun laki tulee voimaan.

4. Kansainvälisten tilinpäätösstandardien pakollista soveltamista koskevaa 7 a luvun 2 §:ää sovelletaan kirjanpitovelvollisiin kuitenkin vasta siitä tilikaudesta lukien, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Kirjanpitovelvollisiin, joiden liikkeesen laskemista arvopapereista ainoastaan velkakirjoja on julkisen kaupankäynnin kohteena, kyseistä pykälää sovelletaan vasta siitä tilikaudesta lukien, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen.

5. Kirjanpitovelvollinen, joka on tämän lain voimaan tullessa oikeutettu laatimaan kansainvälisen säännösten mukaisen konsernitilinpäätöksen kumottavan kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen nojalla, voi laatia konsernitilinpäätöksensä kyseisen päätöksen mukaisesti vielä sillä tilikaudella, joka päättyy viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004.

6. Perustamis- ja tutkimusmenot, jotka on ennen tämän lain voimaantuloa aktivoitu taseeseen, saadaan poistaa tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

7. Arvonkorotuksiin, jotka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, saadaan soveltaa niitä säännöksiä, jotka olivat voimassa tämän lain tullessa voimaan.

8. Mitä muualla laissa säädetään kirjanpitolain nojalla laadittavasta tilinpäätöksestä, koskee soveltuvin osin myös toimintakertomusta, ellei erikseen toisin säädetä.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Paula Lehtomäki*

N:o 1305

Laki

Luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan luottolaitostoiminnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/1993) 35 §, 39 §:n 1 momentti sekä 74 a §:n 1 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 1340/1997,
muutetaan 30 §:n 1—3 momentti, 31, 33, 34, 36—38 §, 39 §:n 2—4 momentti, 40 §:n otsikko, 1, 3 ja 6 momentti, 73 §:n 1 momentin 4, 6 ja 7 kohta ja 2 momentti, 74 §:n 1 momentin 1 kohta ja 75 §:n 1 momentti,
 sellaisena kuin niistä ovat 30 §:n 1—3 momentti ja 39 §:n 3 momentti laissa 1500/2001, 31, 33, 34, 36 ja 37 §, 39 §:n 2 ja 4 momentti, 40 §:n otsikko, 1, 3 ja 6 momentti, 73 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohta ja 2 momentti ja 74 §:n 1 momentin 1 kohta mainituissa laissa 1340/1997, 38 § mainituissa laeissa 1340/1997 ja 1500/2001 ja laissa 524/1998 sekä 73 §:n 1 momentin 4 kohta laissa 75/2003, sekä
lisätään 30 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1340/1997 ja 1500/2001, uusi 6 momentti, lakiin uusi 36 a §, 73 §:ään, sellaisena kuin se on mainituissa laeissa 1340/1997 ja 75/2003, uusi 4 momentti, 74 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on mainituissa laissa 1340/1997, uusi 1 a kohta ja 74 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainituissa laissa, uusi 3 ja 4 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyy 5 ja 6 momentiksi, seuraavasti:

30 §

Tilinpäätöksen laadintaan sovellettavat säännökset

Luottolaitoksen tilinpäätös laaditaan ja julkistetaan tämän luvun säännösten ja niiden nojalla annettujen valtiovarainministeriön asetusten ja Rahoitustarkastuksen määräysten

mukaisesti. Luottolaitoksiin sovelletaan lisäksi kirjanpitolakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä siltä osin kuin tässä laissa tai sen nojalla annetuissa valtiovarainministeriön asetuksissa taikka muualla laissa ei toisin säädetä. Liikepankkiin ja muuhun osakeyhtiömuotoiseen luottolaitokseen sovelletaan lisäksi osakeyhtiölain ja osuuspankkiin sekä muuhun osuuskuntamuotoiseen luottolaitok-

HE 126/2004
 TaVM 29/2004
 EV 228/2004

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/65/EY; EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 28
 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/51/EY; EYVL N:o L 178, 17.7.2003, s. 16
 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) 1606/2002; EYVL N:o L 243, 11.9.2002, s. 1
 Neuvoston direktiivi 2003/38/EY; EYVL N:o L 120, 15.5.2003, s. 22

seen osuuskuntalain tilinpäätöstä koskevia säännöksiä siltä osin kuin jäljempänä ei toisin säädetä. Osakeyhtiölain 11 luvun 13 §:ää ja osuuskuntalain 6 luvun 1 §:n 2 momenttia ei sovelleta luottolaitokseen. Mitä tässä luvussa säädetään tilinpäätöksestä, sovelletaan kokonaisuuteen, joka käsittää tilinpäätökseen kuuluvat ja siihen liitetyt asiakirjat, jollei jäljempänä erikseen toisin säädetä.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia tilikaudesta, 3 luvun 1 §:n 3 momenttia rahoituslaskelman laatimisvelvollisuuden rajoittamisesta ja 4 momenttia toimintakertomuksesta, 2 §:n 2 momenttia tilinpäätöksen laatimista koskevasta poikkeusluvasta ja 6 §:ää tilinpäätöksen laatimisajasta, 4 luvun 1 §:ää liikevaihdon määritelmästä, 3 §:ää pysyvien ja vaihtuvien vastaavien määritelmästä ja 4 §:ää vaihto- ja rahoitusomaisuuden määritelmästä sekä 5 luvun 2 §:ää saamisten, rahoitusvarojen ja velkojen taseeseen merkitsemisestä, 2 a §:ää rahoitusvälineiden arvomääräisestä ja merkitsemisestä tilinpäätökseen, 4 §:ää tulon kirjaamisesta tuotoksi valmistusasteen perusteella ja 6 §:ää vaihto-omaisuuden hankintamenon jaksottamisesta ei sovelleta luottolaitoksen tilinpäätöksen laatimiseen. Siihen ei myöskään sovelleta osakeyhtiölain tilinpäätöstä ja konsernitilinpäätöstä koskevan 11 luvun 1, 6, 7 ja 8 §:ää eikä 9 §:n 1 momenttia eikä osuuskuntalain tilinpäätöstä ja konsernitilinpäätöstä koskevan 6 luvun 1 §:n 1 momenttia eikä 2 ja 3 §:ää eikä 7 §:n 1 momenttia.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 §:n 3 momenttia pienen kirjanpitovelvollisen konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuudesta, 2 §:n 2 ja 3 momenttia konsernin rahoituslaskelmasta ja konsernin toimintakertomuksesta, 7 §:n 6 momenttia pienen konsernin poistoeron ja vapaaehtoisen varauksen jakamisesta sekä 9 §:ää yhdistelmämenetelmän käytöstä, osakeyhtiölain 11 luvun 10 §:n 1 momenttia ja 11 §:ää sekä osuuskuntalain 6 luvun 8 §:n 1 ja 3 momenttia ei sovelleta luottolaitoksen konsernitilinpäätöksen laatimiseen. Kirjanpitolain 6 luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia sovelletaan konsernitilinpäätökseen siinä laajuudessa kuin niissä tarkoitettuja laskentaperiaatteita ja lainkohtia sovelletaan 2 momentin nojalla luottolaitokseen.

Luottolaitokseen, joka laatii tilinpäätöksen tai konsernitilinpäätöksen kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti, ei sovelleta tämän luvun 31—39 §:ää, lukuun ottamatta mitä 31 §:n 3 momentissa säädetään ohjeiden ja lausuntojen antamisesta ja 4 momentissa Rahoitustarkastuksen poikkeusluvasta, 32 §:ssä tilikaudesta, 33 §:ssä tilinpäätöksen laatimisajasta ja 34 §:ssä toimintakertomuksesta. Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan kuitenkin säätää sellaisten liitetietojen antamisesta, joita kansainväliset tilinpäätösstandardit eivät edellytä.

31 §

Tarkempien säännösten, määräysten, ohjeiden, lausuntojen ja poikkeuslupien antaminen

Tarkemmat säännökset rahoitusvälineiden ja muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden ja niiden arvonmuutosten merkitsemisestä tilinpäätökseen, tase- ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoissa ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseen ja konsernituloslaskelman kaavoista ja konsernin rahoituslaskelmasta, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä taseerittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan valtiovarainministeriön asetuksella.

Rahoitustarkastus voi antaa tarkempia määräyksiä luottolaitoksen tilinpäätöksen laatimisesta. Määräyksissä voidaan rajoittaa sellaisten korko- ja vuokratulojen kirjaamista tilikauden tuotoksi, jotka perustuvat sellaisiin saamiin tai rahoitusleasingsopimuksiin, joiden erääntyneet korot, lyhennykset taikka vuokrat ovat olleet tilinpäätöshetkellä maksamatta Rahoitustarkastuksen määräyksessä tarkoitettua määräaika kauemmin taikka velallisen todetun maksukyvyttömyyden johdosta todennäköisesti jäävät maksamatta. Ennen määräyksen antamista Rahoitustarkastuksen on pyydettävä siitä valtiovarainministeriön ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

Rahoitustarkastus voi antaa ohjeita ja lausuntoja tämän luvun, osakeyhtiölain, osuus-

kuntalain ja kirjanpitolain tilinpäätöstä koskevien säännösten sekä niiden nojalla annettujen asetusten soveltamisesta luottolaitoksiin. Jos ohje tai lausunto on kirjanpitolain tai -asetuksen taikka osakeyhtiölain tai osuuskuntalain yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Rahoitustarkastuksen on ennen ohjeen tai lausunnon antamista pyydettävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Rahoitustarkastus voi luottolaitoksen hakemuksesta erityisistä syistä määrääjäksi myöntää luvan poiketa tilinpäätöksen laatimisajasta, kirjanpitoaineiston säilyttämisestä ulkomailla sekä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävän kotimaisen tytäryrityksen tilikaudesta. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole luottolaitoksiin sovellettavien Euroopan yhteisöjen säädösten vastainen.

33 §

Laatimisaika

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittava kahden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

34 §

Toimintakertomus

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Kirjanpitovelvollisen, johon sovelletaan tämän lain mukaista vakavaraisuusvaatimusta, toimintakertomukseen on sisällytettävä vakavaraisuuslaskelma, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan edellyttämästä pääomavaatimuksesta.

36 §

Rahoitusvälineiden arvostaminen

Saamiset ja johdannaissopimukset sekä kirjanpitovelvollisen omistamat osakkeet, osuudet ja muut taseen vastaaviin merkityt rahoitusvälineet (*rahoitusvarat*) merkitään tilinpäätökseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon, jollei 2—5 momentista muuta johdu. Tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostetaan lisäksi, jollei 4 momentista muuta johdu,

velat, jotka ovat osa kaupankäyntisalkkua tai jotka ovat johdannaissopimuksia.

Seuraavat rahoitusvaroihin kuuluvat erät merkitään tilinpäätökseen 1 momentista poiketen hankintamenoon, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintameno, tällä arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenoon:

1) luotot ja niihin rinnastettavat rahoitus sopimukset, joita ei pidetä kaupankäyntitar koituksessa;

2) saamistodistukset, jotka pidetään erä päivään saakka;

3) tytär- ja omistusyhteisyriyten osakkeet ja osuudet sekä kirjanpitovelvollisen oman pääoman ehdoin liikkeeseen laskemat rahoitusvarat;

4) Rahoitustarkastuksen määräämät muut rahoitusvarat, joita kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:n tarkoittamien kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti ei ole arvostettava käypään arvoon.

Muut kuin 1 momentissa tarkoitetut velat merkitään tilinpäätökseen nimellisarvon suuruusina.

Rahoitusvälineet, joita pidetään suojauskohteina suojauslaskentamenettelyä koskevien edellytysten mukaisesti, voidaan 2 ja 3 momentista poiketen merkitä tilinpäätökseen suojauslaskennan mukaiseen arvoon. Suojauslaskentamenettelyä koskevien edellytysten mukaisesti suojausvälineeksi määritelty johdannaissopimus saadaan 1 momentista poiketen arvostaa hankintamenoon silloin, kun suojauksen kohteena oleva rahoitusväline arvostetaan 2 tai 3 momentin mukaisesti hankintamenoon.

Tilikauden tuotoksi tai kuluksi kirjataan, jollei 36 a §:stä muuta johdu, 1 momentissa tarkoitettujen rahoitusvälineiden tilinpäätöshetken käyvän arvon ja edellisen tilinpäätöksen mukaisen kirjanpitoarvon tai, jos käypään arvoon arvostettava rahoitusväline on hankittu tilikauden aikana, hankintameno erotus.

Jos saamisen tai velan pääomana on maksettu tai saatu enemmän tai vähemmän kuin sen nimellisarvo, saaminen tai velka merkitään 3 ja 4 momenttia sovellettaessa nimellisarvon sijasta määrään, joka saamisesta tai velasta sen syntyessä on pääomana maksettu

tai saatu. Tällaisen saamisen nimellisarvon ja hankintamenon erotuksesta tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitty määrä jaksotetaan ja merkitään saamisen hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi. Vastaavasti velan nimellisarvon ja velasta sen syntyessä saadun pääomamäärän erotuksesta tilikauden kuluksi tai kulun vähennykseksi merkitty määrä jaksotetaan ja merkitään tilinpäätökseen velan kirjanpitoarvon lisäykseksi tai vähennykseksi.

36 a §

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon muutos merkitään omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon, jos:

1) kyseessä on suojauslaskentamenettelyssä käytetyn rahoitusvälineen kirjaus, jolla koko arvonmuutoksen tai sen osan kirjaamatta jättäminen tuloslaskelmaan mahdollistetaan;

2) tällainen arvonmuutos aiheutuu luottolaitoksen ulkomaiseen yhteisöön tekemiin nettoinvestointeihin sisältyvän ulkomaan rahan määräisen erän kurssimuutoksesta; tai

3) kyseessä ovat sellaiset käyvän arvon mukaan arvostettavat rahoitusvälineet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa, lukuun ottamatta rahoitusjohdannaisia.

Käyvän arvon muutokseen sisältyvä laskennallinen verovelka tai -saaminen merkitään taseeseen erityistä varovaisuutta noudatuen.

Käyvän arvon rahastoa on oikaistava, kun rahoitusväline eräännyttyä tai luovutetaan.

37 §

Muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden arvostaminen

Taseen aineellisiin hyödykkeisiin merkitty muussa kuin omassa käytössä oleva kiinteistöomaisuus saadaan merkitä tilinpäätökseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon.

Luottolaitoksen, joka soveltaa 1 momenttia, on arvostettava momentin mukaisesti kaikki momentissa tarkoitettu omaisuus.

Tilikauden tuotoksi tai kuluksi kirjataan 1 momentissa tarkoitettun omaisuuden tilin-

päätöshetken käyvän arvon ja edellisen tilinpäätöksen mukaisen kirjanpitoarvon erotus, tai jos tällainen omaisuus on hankittu tilikauden aikana, hankintamenon erotus.

Vain kirjanpitolain 5 luvun 5 §:n mukaiseen hankintamenuun arvostettuun 1 momentissa tarkoitettuun omaisuuteen voidaan tehdä kirjanpitolain 5 luvun 17 §:ssä tarkoitettu arvonkorotus.

38 §

Sidottu ja vapaa oma pääoma

Sidottua omaa pääomaa ovat osake-, osuus- tai peruspääoma, lisäpääoma, lisäosuuspääoma, sijoitusosuuspääoma, kantarahasto, vararahasto, ylikurssirahasto, arvonkorotusrahoisto ja uudelleenarvostusrahoisto. Muut rahastot ovat vapaata omaa pääomaa.

39 §

Konsernitilinpäätös

Rahoitusleasingsopimuksella vuokralleottajan käyttöön luovutettu hyödyke merkitään konsernitilinpäätökseen siten kuin se merkitäisiin myytynä, jos konserniyritys on vuokranantaja, ja siten kuin se merkitäisiin ostettuna, jos konserniyritys on vuokralleottaja.

Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä konsernin rahoituslaskelma, jossa on annettava selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Lisäksi emoyhtiön toimintakertomuksessa esitetään konsernia koskevat toimintakertomus- ja vakavaraisuustiedot.

Konsernin tytäryritys tai osakkuusyritys, jonka taseen loppusumma on vähemmän kuin yksi prosentti sen emoyrityksen viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen. Jos konsernin tällaisen tytär- tai osakkuusyrittäksen taseen loppusumma laskettuna yhteen muiden sellaisten konserniin kuuluvien tytäryritys- ja osakkuusyrittästen taseiden loppusummien kanssa on vähintään viisi prosenttia konsernitaseen loppusummasta, se on kuitenkin yhdisteltävä konsernitilinpäätökseen.

40 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistaminen

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön on ilmoitettava tilinpäätös ja toimintakertomus rekisteröitäväksi kahden kuukauden kuluessa taseen ja tuloslaskelman vahvistamisesta. Ilmoitukseen on liitettävä jäljennös tilintarkastuskertomuksesta sekä hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan kirjallinen ilmoitus tilinpäätöksen vahvistamisen päivämäärästä ja luottolaitoksen voittoa ja tappiota koskevasta yhtiökokouksen taikka osuuskunnan, edustajiston, isännistön tai hypoteekkiyhdistyksen kokouksen päätöksestä.

Emoyrityksen on pyynnöstä annettava jäljennös 39 §:n 1 momentissa tarkoitetun tytäryrityksen tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, jollei niitä ilmoiteta rekisteröitäväksi.

Osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 3 §:ssä tarkoitetun yhteenliittymän keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen velvollisuudesta pitää nähtävänä yhteenliittymän yhdistelty tilinpäätös säädetään laissa osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista.

73 §

Ensisijaiset omat varat

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan ensisijaisina omina varoina seuraavat erät:

4) pääomalainat, joiden ehdot Rahoitustarkastus on hyväksynyt;

6) vapaan oman pääoman rahastot ja käyttämättömät voittovarot, lukuun ottamatta 74 §:n mukaisesti toissijaisiin omiin varoihin luettavia erä;

7) vapaaehtoinen varaus;

Edellä 1 momentin 1—5 kohdassa tarkoitettuihin eriin ei saa lukea erä, joiden pääomaa ei ole maksettu luottolaitokselle,

eikä erä, jotka tuottavat kumulatiivisen oikeuden osinkoon, korkoon tai muuhun hyviytykseen. Ennen 1 momentissa tarkoitettujen erien lukemista ensisijaisiin omiin varoihin niistä on vähennettävä niihin mahdollisesti kohdistuva luottolaitoksen yhteisöverokannan mukainen vero.

Edellä 1 momentin 6—9 kohdassa tarkoitettujen erien on oltava luottolaitoksen käytettävissä välittömästi ja rajoittamattomasti riskien tai tappioiden kattamiseen heti niiden synnyttyä.

74 §

Toissijaiset omat varat

Luottolaitoksen omiin varoihin luetaan toissijaisina omina varoina seuraavat erät:

1) arvonkorotusrahasto ja uudelleenarvostusrahasto;

1 a) käyvän arvon rahasto ja siihen rinnastettavien oman pääoman erien määrä, lukuun ottamatta 36 a §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja erä;

Jos käyvän arvon rahaston tai siihen 1 momentin 1 a kohdan mukaisesti rinnastettavan oman pääoman erien määrä on negatiivinen, se otetaan huomioon toissijaisten omien varojen määrän vähennyksenä.

Ennen 1 momentin 1 ja 1 a kohdassa tarkoitettujen erien lukemista toissijaisiin omiin varoihin niistä on vähennettävä niihin kohdistuva luottolaitoksen yhteisöverokannan mukainen laskennallinen vero.

75 §

Vähennyserät

Luottolaitoksen ensisijaisten omien varojen määrästä vähennetään 72 §:ssä tarkoitettua suhdetta laskettaessa luottolaitoksen omistamat omat osakkeet, osuudet tai kantarahastotodistukset, pitkävaikutteisten aineettomien hyödykkeiden hankintamenojen poistamaton osa, tilikauden tuloksen tai kertyneiden voittovarojen sellaiset erät, jotka ovat syntyneet muussa kuin omassa käytössä olevan kiin-

teistöomaisuuden käypään arvoon arvostamisesta ja jotka ylittävät tästä arvonnoususta aiheutuvan omien varojen lisävaatimuksen, sekä edellisten tilikausien ja tilikauden tappiot.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran kirjanpitoon lain voimaantuloa lähinnä seuraavan tilikauden alusta lukien, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Kirjanpitovelvollinen saa soveltaa lakia kirjanpitoon sinä tilikautena, jonka kuluessa laki tulee voimaan.

Rahoituslaskelma edellistä vuotta koskevine vertailutietoineen on laadittava viimeistään siltä tilikaudelta, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen. Lain 36 §:n 1 momentin estämättä siinä tarkoitetut rahoitusvälineet voidaan sinä tilikautena, jona tämä laki tulee voimaan, merkitä tilinpäätökseen soveltaen 36 §:n 1 momenttia siinä muodossa kuin se oli voimassa ennen tämän lain voimaantuloa.

Ministeri Paula Lehtomäki

N:o 1306

Laki**osakeyhtiölain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 29 päivänä syyskuuta 1978 annetun osakeyhtiölain (734/1978) 11 luvun 9 §:n 7 momentti, sellaisena kuin se on laissa 294/1998,
muutetaan 11 luvun 6 a § ja 12 luvun 2 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 11 luvun 6 a § laissa 145/1997 ja 12 luvun 2 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa ja laissa 1337/1997, sekä
lisätään 11 luvun 9 §:ään siitä mainitulla lailla 294/1998 kumotun 1 momentin tilalle uusi 1 momentti ja 9 a §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 145/1997 ja laissa 294/1998, uusi 4 momentti seuraavasti:

11 luku

Tilinpäätös ja konsernitilinpäätös

6 a §

Taseessa tai sen liitteenä on ilmoitettava yhtiön hallussa olevista omista ja emoyhtiön osakkeista osakelajeittain lukumäärä, yhteenlaskettu nimellisarvo ja hankintameno.

9 §

Julkisen osakeyhtiön on laadittava aina toimintakertomus. Yksityinen osakeyhtiö saa jättää toimintakertomuksen laatimatta, jos sekä päättyneellä tilikaudella että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt enintään yksi kirjanpitolain 3 luvun 9 §:n 2 momentissa säädetyistä rajoista. Yhtiön on kuitenkin aina esitettävä liitetietoina ne toimintakertomukselta edellytetyt tiedot, jotka tämän lain perusteella on ilmoitettava.

9 a §

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan myös kirjanpitolain 7 a luvun 2 ja 3 §:ssä tarkoitettuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen.

12 luku

Voitonjako ja yhtiön varojen muu käyttö

2 §

Voitonjako ei saa ylittää viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen voiton ja yhtiön muun vapaan oman pääoman yhteismäärää vähennettynä taseen osoittamalla tappiolla sekä määrällä, joka yhtiöjärjestyksen mukaan on siirrettävä vararahastoon tai muutoin jätettävä jakamatta.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Aktivoidut perustamis- ja tutkimusmenot, jotka poistetaan tämän lain voimaan tullessa

voimassa olleiden kirjanpitolain säännösten mukaan vaikutusaikanaan, tulee ottaa 12 luvun 2 §:n 1 momenttia sovellettaessa huomioon jakokelvottomina erinä.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Paula Lehtomäki*

N:o 1307

L a k i**osuuskuntalain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun osuuskuntalain (1488/2001) 6 luvun 2 §:n
 3 momentti, 7 § ja 8 luvun 3 § sekä
lisätään 6 luvun 2 §:n 1 momenttiin uusi 5 a kohta seuraavasti:

6 luku

7 §

Tilinpäätös ja konsernitilinpäätös*Toimintakertomus*

2 §

Osuuskunnan oman pääoman erät

Osuuskunnan oma pääoma jaetaan:

5 a) käyvän arvon rahastoon;

Osuuskunnan taseen omaan pääomaan voidaan merkitä sellaisia liittymismaksuja ja muita eriä, joiden maksamista, palautusta ja alentamista sekä joille maksettavaa hyvitystä ja joista annettavaa vakuutta koskevat ehdot vastaavat 1 momentin 1—4, 5 a tai 7 kohdassa mainittua erää koskevia tämän lain säännöksiä. Tällaisesta erästä on määrättävä säännöissä, jos erän ehdot vastaavat 1 momentin 1—4 tai 6 kohdassa mainittua erää. Tällainen erä on esitettävä sen ehtoja vastaavalla tavalla taseen omassa pääomassa.

Osuuskunta saa jättää toimintakertomuksen laatimatta, jos sekä päättyneellä tilikaudella että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt enintään yksi kirjanpitolain 3 luvun 9 §:n 2 momentissa säädetyistä rajoista. Osuuskunnan on kuitenkin aina esitettävä liitetietoina ne toimintakertomukselta edellytetyt tiedot, jotka tämän lain perusteella on ilmoitettava.

Sen lisäksi, mitä kirjanpitolaissa säädetään, toimintakertomuksessa on oltava:

- 1) esitys ylijäämää tai tappiota koskeviksi toimenpiteiksi;
- 2) tiedot ulkomaisista sivuliikkeistä;
- 3) jos osuuskunnasta on tullut emo-osuuskunta, tieto siitä;
- 4) tiedot jäsenten ja osuuskuntien yhteenlasketuista määristä tilikauden alkaessa ja päättyessä, jos säännöissä määrätään jäsenten lisämaksuvelvollisuudesta;
- 5) selostus, jos osuuskunta on ollut vas-

taanottavana osuuskuntana sulautumisessa tai osuuskunta on jakautunut.

8 luku

**Varojen käyttäminen, vararahasto,
ylikurssirahasto ja arvonkorotusrahasto**

3 §

Jakokelpoinen ylijäämä

Ylijäämän jako ei saa ylittää viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen mukaisen ylijäämän, 6 luvun 2 §:n 1 momentin 5 a kohdassa tarkoitetun käyvän arvon rahaston ja muiden 6 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitettujen ylijäämää vastaavien erien yhteismäärää, josta on vähennetty 2 momentissa mainitut erät.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Jakokelpoista ylijäämää laskettaessa 1 momentin mukaisesta yhteismäärästä vähennetään:

1) taseen osoittama tappio, jota ei ole vähennetty ylijäämästä;

2) määrä, joka sääntöjen mukaan on siirrettävä vararahastoon, käytettävä muuhun tarkoitukseen tai muutoin jätettävä jakamatta.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Aktivoidut perustamis- ja tutkimusmenot, jotka poistetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden kirjanpitolain säännösten mukaan vaikutusaikanaan, tulee ottaa 8 luvun 3 §:n 1 ja 2 momenttia sovellettaessa huomioon jakokelpoista ylijäämää vähentävinä erinä.

Ministeri *Paula Lehtomäki*

N:o 1308

L a k i

säästöpankkilain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 28 päivänä joulukuuta 2001 annettuun säästöpankkilakiin (1502/2001) uusi 130 a § seuraavasti:

11 luku

Erinäiset säännökset

130 a §

Säästöpankin tilinpäätös ja toimintakertomus laaditaan kirjanpitolain ja luottolaitostoiminnasta annetun lain ja niiden nojalla annettujen säännösten sekä Rahoitustarkastuksen määräysten mukaisesti.

Hallituksen ja toimitusjohtajan tulee päivätä ja allekirjoittaa tilinpäätös ja toiminta-

kertomus. Jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja on esittänyt eriävän mielipiteen tilinpäätöksestä tai toimintakertomuksesta, tätä koskeva lausuma on sisällytettävä siihen hänen vaatimuksestaan.

Tilinpäätös ja toimintakertomus on annettava tilintarkastajille viimeistään kuukautta ennen sitä isäntien kokousta, jossa tuloslaskelma ja tase on esitettävä vahvistettavaksi.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Paula Lehtomäki*

N:o 1309

Laki

osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 3 ja 16 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista 28 päivänä joulukuuta 2001 annetun lain (1504/2001) 3 §:n 5 momentti ja 16 §:n 2 momentti sekä *lisätään* 16 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

3 §

Keskusyhteisöllä on velvollisuus antaa jäsenluottolaitoksille ohjeita niiden toiminnasta maksuvalmiuden, vakavaraisuuden ja riskien hallinnan turvaamiseksi sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

16 §

Keskusyhteisön on laadittava yhteenliittymän yhdistelty tilinpäätös. Yhdistelty tilinpäätös laaditaan keskusyhteisön ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä noudattaen kirjanpitolain (1336/1997) 7 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja, jollei jäljempänä tässä momentissa toisin säädetä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla

yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. Siltä osin kuin kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja ei voida soveltaa yhteenliittymän konsernista poikkeavan rakenteen vuoksi, keskusyhteisön hallituksen on hyväksyttävä vastaavat, yhteenliittymän rakenteeseen soveltuvat tilinpäätösperiaatteet.

Jäsenluottolaitoksen tulee antaa keskusyhteisölle tilinpäätöstietojen yhdistelyä varten tarpeelliset tiedot. Keskusyhteisöllä ja sen tilintarkastajalla on lisäksi oikeus yhdistellyn tilinpäätöksen tarkastamista varten saada jäljennös jäsenluottolaitoksen tilintarkastusta koskevista asiakirjoista sen estämättä, mitä jäsenluottolaitoksen ja sen tilintarkastajan salassapitovelvollisuudesta muualla laissa säädetään. Mitä tässä momentissa säädetään jäsenluottolaitoksesta, sovelletaan vastaavasti muuhun 2 momentissa tarkoitettuun yhteisöön.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Tätä lakia on sovellettava viimeistään siltä tilikaudelta laadittavaan yhteenliittymän yhdisteltyyn tilinpäätökseen, joka alkaa 1 päi-

vänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen. Sitä edeltäviltä tilikausilta laadittavaan yhteenliittymän yhdisteltyyn tilinpäätökseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Paula Lehtomäki*

N:o 1310

L a k i

hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään hypoteekkiyhdistyksistä 8 päivänä joulukuuta 1978 annettuun lakiin (936/1978) uusi 20 a § seuraavasti:

3 luku

Hypoteekkiyhdistyksen hallinto

20 a §

Hypoteekkiyhdistyksen tilinpäätös ja toimintakertomus laaditaan kirjanpitolain (1336/1997) ja luottolaitostoiminnasta annetun lain ja niiden nojalla annettujen säännösten sekä Rahoitustarkastuksen määräysten mukaisesti.

Hallituksen ja toimitusjohtajan tulee päivätä ja allekirjoittaa tilinpäätös ja toiminta-

kertomus. Jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja on esittänyt eriävän mielipiteen tilinpäätöksestä tai toimintakertomuksesta, tätä koskeva lausuma on sisällytettävä siihen hänen vaatimuksestaan.

Tilinpäätös ja toimintakertomus on annettava tilintarkastajille viimeistään kuukautta ennen sitä isäntien kokousta, jossa tuloslaskelma ja tase on esitettävä vahvistettavaksi.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Paula Lehtomäki*

HE 126/2004
TaVM 29/2004
EV 228/2004

4 440201/194

N:o 1311

L a k i**Rahoitustarkastuksesta annetun lain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Rahoitustarkastuksesta 27 päivänä kesäkuuta 2003 annetun lain (587/2003) 36 §:n
 1 momentti sekä
lisätään 4 §:ään uusi 3 a kohta, 6 §:ään uusi 1 a kohta ja lakiin uusi 24 a § seuraavasti:

4 §

Toiminta

Tehtävänsä toteuttamiseksi Rahoitustarkastus:

3 a) valvoo kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen laadittuja tilinpäätöksiä niin kuin jäljempänä tässä laissa tarkemmin säädetään;

6 §

Muu rahoitusmarkkinoilla toimiva

Muulla rahoitusmarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

1 a) muuta kirjanpitovelvollista, joka laatii tilinpäätöksensä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen, jos sen arvopapereita on 1 kohdassa tarkoitettua julkista kaupankäyntiä vastaavan kaupankäynnin kohteena

Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion säännellyillä markkinoilla tai jos sen arvopapereita koskeva arvopaperimarkkinalaissa tarkoitettu listalleottoesite on jätetty Rahoitustarkastuksen hyväksyttäväksi;

3 luku

Valvontavaltuudet

24 a §

Kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen laadittujen tilinpäätösten valvonta

Rahoitustarkastus valvoo sellaisten kirjanpitovelvollisten tilinpäätöksiä, jotka ovat kirjanpitolain tai muun lain nojalla velvollisia noudattamaan tilinpäätöksessään kirjanpitolain 7 a luvussa tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS-kirjanpitovelvollinen). Mitä tässä pykälässä säädetään IFRS-kirjanpitovelvollisesta, sovelletaan

myös 6 §:n 1 a kohdassa tarkoitettuun kirjanpitovelvolliseen. Mitä tässä pykälässä säädetään tilinpäätöksestä, sovelletaan vastavasti toimintakertomukseen, tilinpäätöstiedotteeseen, osavuosikatsaukseen ja vuosikatsaukseen.

Jos IFRS-kirjanpitovelvollinen on Rahoitustarkastuksen käsityksen mukaan laatinut tilinpäätöksensä virheellisesti, Rahoitustarkastus voi kehottaa IFRS-kirjanpitovelvollista oikaisemaan virheen (*oikaisukehotus*). Oikaisukehotuksesta on käytävä ilmi, että IFRS-kirjanpitovelvollinen voi pyytää asiasta kirjanpitolautakunnan lausunnon niin kuin 3 momentissa säädetään. Rahoitustarkastuksen on ennen oikaisukehotuksen antamista Vakuutusvalvontaviraston valvottavalle tai sellaiselle vakuutusomistusyhteisölle tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:ssä tarkoitettulle ryhmittymän omistusyhteisölle, joka on Vakuutusvalvontaviraston valvottavan emoyritys, pyydettävä asiasta Vakuutusvalvontaviraston lausunto. Jos tässä momentissa tarkoitettu oikaisukehotus koskee yksinomaan vakuutustoimintaan sovellettavan kansainvälisen tilinpäätösstandardin tai muun standardin yksinomaan vakuutustoimintaan sovellettavan osan soveltamista, oikaisukehotusta ei saa antaa ilman Vakuutusvalvontaviraston puoltavaa lausuntoa.

Jos IFRS-kirjanpitovelvollinen katsoo, että se ei ole menetellyt oikaisukehotuksen kohteena olevassa asiassa siihen sovellettavien säännösten vastaisesti, IFRS-kirjanpitovelvollinen voi kuukauden kuluessa oikaisukehotuksen tiedoksisaannista pyytää asiasta kirjanpitolautakunnan lausunnon.

Rahoitustarkastus voi panna oikaisukehotuksen täytäntöön velvoittamalla IFRS-kirjanpitovelvollisen noudattamaan oikaisukehotusta 24 §:ssä tarkoitettun uhkasakon uhalla. Rahoitustarkastus ei saa tehdä edellä tässä momentissa tarkoitettua päätöstä ennen 3 momentissa tarkoitettun lausunnon antamista tai, jos kirjanpitovelvollinen ei pyydä lausuntoa, ennen 3 momentissa säädetyn määräajan päättymistä. Päätös voidaan kuitenkin tehdä edellä sanotun estämättä, jos lausuntoa ei ole annettu neljän kuukauden kuluessa oikaisukehotuksen tiedoksiantamisesta IFRS-kirjanpitovelvolliselle.

Rahoitustarkastus voi antaa tämän pykälän soveltamisen kannalta tarpeellisia määräyksiä IFRS-kirjanpitovelvolliselle tilinpäätöksen ja siihen liittyvien asiakirjojen säännöllisestä toimittamisesta Rahoitustarkastukselle.

Mitä 15 §:ssä säädetään Rahoitustarkastuksen muuta rahoitusmarkkinoilla toimivaa kuin valvottavaa koskevasta tarkastus- ja tietojensaantioikeudesta, sovelletaan myös IFRS-kirjanpitovelvollisen tytäryritykseen. Mitä 15 §:n 5 momentissa säädetään, sovelletaan myös yritykseen, joka IFRS-kirjanpitovelvollisen tai sen tytäryrityksen toimeksiannosta hoitaa niiden kirjanpitoon liittyviä tehtäviä.

36 §

Oikeus ja velvollisuus antaa tietoja

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä Rahoitustarkastuksella on oikeus antaa tietoja Vakuutusvalvontavirastolle, Valtion vakuusrahastolle ja muulle rahoitusmarkkinoita valvovalle tai niiden toimivuudesta vastaavalle viranomaiselle niiden tehtävien hoitamista varten sekä esitutkinta- ja syyttäväviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi. Lisäksi Rahoitustarkastuksella on oikeus antaa valvottavan tai muun rahoitusmarkkinoilla toimivan yhteisön tai säätiön selvitystila- tai konkurssimenettelyyn osallisena olevien toimielinten valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle tietoja, jotka liittyvät valvottavan tai muun rahoitusmarkkinoilla toimivan yhteisön tai säätiön selvitystila- tai konkurssimenettelyyn, ja valvottavan tai muun rahoitusmarkkinoilla toimivan yhteisön tai säätiön tilintarkastajan valvonnasta vastuussa olevalle viranomaiselle tietoja, jotka liittyvät valvottavan tai muun rahoitusmarkkinoilla toimivan yhteisön tai säätiön tilintarkastajan valvontaan. Rahoitustarkastuksella on lisäksi oikeus kirjanpitolain 8 luvun 2 §:n 3 momentissa tarkoitettun lausuntomenettelyn yhteydessä antaa 24 a §:ssä säädetyn valvontatehtävän kannalta tarpeellisia tietoja kirjanpitolautakunnalle. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan myös tietojen antamiseen sellaiselle ulko-

maan viranomaiselle tai yhteisölle, joka kotimaassaan lain nojalla hoitaa vastaavaa tehtävää kuin Rahoitustarkastus, sekä muulle tässä momentissa tarkoitettua viranomaista vastaavalle ulkomaan viranomaiselle tai yhteisölle, edellyttäen että niitä koskee vastaava

salassapitovelvollisuus kuin Rahoitustarkastusta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*

N:o 1312

L a k i**kirjanpitolain 8 luvun 1 ja 2 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun kirjanpitolain (1336/1997) 8 luvun 1 §:n 3 momentti sekä 2 §:n 3 ja 6 momentti sekä
lisätään 8 luvun 1 §:ään uusi 4 momentti, seuraavasti:

1 §

Lain valvonta

— — — — —
 Rahoitustarkastus valvoo tämän lain noudattamista:

1) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitetuissa luottolaitoksissa ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvissa rahoituslaitoksissa;

2) osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1504/2001) tarkoitetuissa osuuspankkien yhteenliittymissä;

3) luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitetuissa talletuspankkien vakuusrahastoissa ja talletussuojarahastossa sekä sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitettu sijoittajien korvausrahastossa;

4) sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitetuissa sijoituspalveluyrityksissä ja niiden konsolidointiryhmiin kuuluvissa rahoituslaitoksissa;

5) sijoitusrahastolaissa tarkoitetuissa rahastoyhtiöissä ja sijoitusrahastoissa;

6) kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termiineillä annetussa laissa (772/1988) tarkoitetuissa optioyhteisöissä;

7) kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattavissa kirjanpitovelvollisissa siten kuin Rahoitustarkastuksesta annetun lain (587/2003) 24 a §:ssä tarkemmin säädetään.

Vakuutusvalvontavirasto valvoo tämän lain noudattamista kirjanpitovelvollisissa, jotka Vakuutusvalvontavirastosta annetussa laissa (78/1999) on säädetty Vakuutusvalvontaviraston valvottaviksi, jollei 3 momentin 7 kohdasta muuta johdu.

2 §

Kirjanpitolaikunta

— — — — —
 Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään kirjanpitolaikunnan toimivallasta ja tehtävistä, ei sovelleta 1 §:n 3 momentin 1—6 kohdassa ja 4 momentissa tarkoitettuihin kirjanpitovelvollisiin eikä muihinkaan kirjanpitovelvollisiin siltä osin kuin kyse on 7 a luvun 1 §:ssä

tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta. Kirjanpitolautakunta voi kuitenkin edellä mainitun estämättä antaa lausuntoja standardien soveltamisesta Rahoitustarkastukselle ja Vakuutusvalvontavirastolle niiden 1 §:ssä tarkoitettua valvontatehtävää varten sekä Rahoitustarkastustarkastuksesta annetun lain 24 a §:ssä tarkoitettulle kirjanpitovelvolliselle, joka on pyytänyt lausuntoa lainkohdassa tarkoitettulla tavalla.

—————
Kirjanpitolautakunnassa on kuntajaosto ja IFRS-jaosto. Kirjanpitolautakuntaan voidaan

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

asettaa muitakin pysyviä tai määräaikaisia jaostoja. Jaostoihin voidaan kutsua kirjanpitolautakunnan ulkopuolisia jäseniä. Kirjanpitolautakunnan jaostojen tehtävistä, kokoonpanosta, asettamisesta sekä päätösvaltaisuudesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

—————
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005. Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*

N:o 1313

Valtioneuvoston asetus
kirjanpitoasetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty kauppa- ja teollisuusministeriön esittelystä,

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun kirjanpitoasetuksen (1339/1997) 1 luvun 11 §:n 2 momentti, 2 luvun 4 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, 4 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohta ja 3 §:n 3 momentti,

muutetaan 1 luvun 1 §:n 4 momentti, 2 §:n 4 momentti, 6 §:n 1 momentti, 7 §:n 1 momentti, 2 luvun otsikko ja 1 §, 2 §:n 2 momentti, 4 §:n 1 momentin 4 kohta, 8 §:n 4 momentti, 10 §:n 1 momentti ja 4 luvun 3 §:n 1 momentin 2—4 kohta,

sellaisena kuin niistä ovat 1 luvun 1 §:n 4 momentti, 2 §:n 4 momentti, 2 luvun 1 § osaksi ja 2 §:n 2 momentti asetuksessa 748/2001, sekä

lisätään 2 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi edellä mainitussa asetuksessa 748/2001, uusi 3 ja 4 momentti, 5 §:n 1 momenttiin uusi 1 a kohta ja asetukseen uusi 5 a luku seuraavasti:

1 luku

3) palveluksessa keskimäärin 25 henkilöä.

Tuloslaskelma ja tasekaavat

1 §

Kululajikohtainen tuloslaskelma

Kirjanpitovelvollinen saa esittää 1 momentin 1—5 kohdan yhteenlaskettuna eränä ”BRUTTOTULOS”, jos sekä päättyneellä tilikaudella että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt enintään yksi seuraavista rajoista:

- 1) liikevaihto tai sitä vastaava tuotto 3 400 000 euroa
- 2) taseen loppusumma 1 700 000 euroa

2 §

Toimintokohtainen tuloslaskelma

Kirjanpitovelvollinen saa esittää 1 momentin 1—3 ja 6 kohdan yhteenlaskettuna eränä ”BRUTTOTULOS”, jos sekä päättyneellä tilikaudella että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt enintään yksi seuraavista rajoista:

- 1) liikevaihto tai sitä vastaava tuotto 3 400 000 euroa
- 2) taseen loppusumma 1 700 000 euroa
- 3) palveluksessa keskimäärin 25 henkilöä.

6 §

Tase

Tase laaditaan seuraavan kaavan mukaan:

V a s t a a v a a

A PYSYVÄT VASTAAVAT

I Aineettomat hyödykkeet

1. Kehittämismenot
2. Aineettomat oikeudet
3. Liikearvo
4. Muut pitkävaikutteiset menot
5. Ennakkomaksut

II Aineelliset hyödykkeet

1. Maa- ja vesialueet
2. Rakennukset ja rakennelmat
3. Koneet ja kalusto
4. Muut aineelliset hyödykkeet
5. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

III Sijoitukset

1. Osuudet saman konsernin yrityksissä
2. Saamiset saman konsernin yrityksiltä
3. Osuudet omistusyhteisyriksissä
4. Saamiset omistusyhteisyriksiltä
5. Muut osakkeet ja osuudet
6. Muut saamiset

B VAIHTUVAT VASTAAVAT

I Vaihto-omaisuus

1. Aineet ja tarvikkeet
2. Keskeneräiset tuotteet
3. Valmiit tuotteet/tavarat
4. Muu vaihto-omaisuus
5. Ennakkomaksut

II Saamiset

1. Myyntisaamiset
2. Saamiset saman konsernin yrityksiltä
3. Saamiset omistusyhteisyriksiltä
4. Lainasaamiset
5. Muut saamiset
6. Maksamattomat osakkeet/osuudet
7. Siirtosaamiset

III Rahoitusarvopaperit

1. Osuudet saman konsernin yrityksissä
2. Muut osakkeet ja osuudet
3. Muut arvopaperit

IV Rahat ja pankkisaamiset

V a s t a t t a v a a

A OMA PÄÄOMA

I Osake-, osuus- tai muu vastaava pääoma

II Ylikurssirahasto

III Arvonkorotusrahasto

IV Käyvän arvon rahasto

V Muut rahastot

1. Vararahasto

2. Yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaiset rahastot

3. Muut rahastot

V Edellisten tilikausien voitto (tappio)

VI Tilikauden voitto (tappio)

B TILINPÄÄTÖSIIRTOJEN KERTYMÄ

1. Poistoero

2. Vapaaehtoiset varaukset

C PAKOLLISET VARAUKSET

1. Eläkevaraukset

2. Verovaraukset

3. Muut pakolliset varaukset

D VIERAS PÄÄOMA

1. Joukkovelkakirjalainat

2. Vaihtovelkakirjalainat

3. Lainat rahoituslaitoksilta

4. Eläkelainat

5. Saadut ennakot

6. Ostovelat

7. Rahoitusvekselit

8. Velat saman konsernin yrityksille

9. Velat omistusyhteisyriksille

10. Muut velat

11. Siirtovelat

-----

7 §

Lyhennetty tase

Jos sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt enintään yksi kirjanpitolain 3 luvun 9 §:n 2 momentissa säädettyistä rajoista, tase saadaan 6 §:n 1 momentissa säädetyn sijasta laatia seuraavan kaavan mukaan.

V a s t a a v a a

A Pysyvät vastaavat

1. Aineettomat hyödykkeet
2. Aineelliset hyödykkeet
3. Sijoitukset

B Vaihtuvat vastaavat

1. Vaihto-omaisuus
2. Saamiset; lyhyt- ja pitkäaikaiset erikseen
3. Rahoitusarvopaperit
4. Rahat ja pankkisaamiset

V a s t a t t a v a a

A Oma pääoma

1. Osake-, osuus- tai muu vastaava pääoma
2. Ylikurssirahasto
3. Arvonkorotusrahasto
4. Käyvän arvon rahasto
5. Muut rahastot
6. Edellisten tilikausien voitto (tappio)
7. Tilikauden voitto (tappio)

B Tilinpäätössiirtojen kertymä

C Pakolliset varaukset

D Vieras pääoma; lyhyt- ja pitkäaikainen erikseen

2 luku.

Rahoituslaskelma ja liitetiedot

1 §

Rahoituslaskelma

Kirjanpitolain 3 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua rahoituslaskelmasta on ilmentävä:

1) *liiketoiminnan rahavirta*, joka osoittaa, missä määrin kirjanpitovelvollinen on pystynyt tilikauden aikana liiketoimintansa avulla tuottamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, tuoton maksamiseen oman

pääoman sijoittajille, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta.

2) *investointien rahavirrat*, jotka osoittavat sen rahavirtojen käytön, jonka kirjanpitovelvollinen on toteuttanut tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä; sekä

3) *rahoituksen rahavirrat*, jotka osoittavat oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

2 §

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Sellaisten pysyviin vastaaviin kirjattujen rahoitusvälineiden osalta, jotka on kirjattu käypää arvoa korkeampaan arvoon ja joista ei ole tehty kirjanpitolain 5 luvun 13 §:n mukaista arvonalennusta, on tilinpäätöksen liitetietona ilmoitettava kirjanpitoarvo ja käypä arvo, joko rahoitusvälinekohtaisesti tai muulla tarkoituksenmukaisella tavalla ryhmiteltyinä sekä perusteltu näyttö siitä, että kirjanpitoarvo jälleen saavutetaan ja mahdolliset muut perustelut sille, että arvonalennusta ei ole tehty.

Jos rahoitusjohdannaisia ei ole arvostettu kirjanpitolain 5 luvun 2 a §:n nojalla käypään arvoon, kunkin johdannaislajin osalta on tilinpäätöksen liitetietona esitettävä johdannaisten käypä arvo, jos tämä voidaan luotettavasti määrittellä, sekä tiedot niiden käytön laajuudesta ja luonteesta.

Jos sekä päättyneeltä tilikaudelta että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella on ylittynyt enintään yksi kirjanpitolain 3 luvun 9 §:n 2 momentissa säädettyistä rajoista, kirjanpitovelvollinen saa jättää esittämättä 1 momentin 5 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitettua liitetiedot.

4 §

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetietona on esitettävä:

4) perusteltu selvitys, jos aktivoitujen kehittämismenojen tai liikearvon poistoaika on pitempi kuin viisi vuotta;

5 §

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetietona on esitettävä:

1 a) Omien osakkeiden hankintamenon vähennys ja oikaisu oman pääoman eristä;

8 §

Liitetiedot henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä

Kirjanpitovelvollisen, jonka arvopaperit ovat arvopaperimarkkina- (495/1989) tarkoitettuna julkisen kaupankäynnin tai sitä vastaavan kaupankäynnin kohteena Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, on annettava edellä 2 momentin 1 ja 4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitettuja tietoja henkilöittäin eriteltyinä. Muu kirjanpitovelvollinen saa jättää tällaiset tiedot esittämättä, jos ne koskevat yksittäistä henkilöä.

10 §

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat liitetiedot

Sen lisäksi mitä edellä tässä luvussa säädetään, kotimaiseen tai siihen verrattavan ulkomaiseen konserniin kuuluvan kirjanpitovelvollisen tuloslaskelman tai taseen liitetietona on ilmoitettava:

1) sen emoyrityksen nimi ja kotipaikka, joka laatii suurimman sellaisen yrityskokouksen konsernitilinpäätöksen, johon kirjanpitovelvollinen kuuluu;

2) sen emoyrityksen nimi ja kotipaikka siinä alimmassa konsernitilinpäätöksen laativassa alakonsernissa, joka sisältyy 1 kohdassa tarkoitettuun konserniin ja johon kirjanpitovelvollinen tytäryrityksenä kuuluu;

3) tieto siitä, mistä on saatavissa jäljennös 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista konsernitilinpäätöksistä.

4 luku

Konsernituloslaskelman ja -taseen liitetiedot

3 §

Tytär- ja osakkuusyhtiöitä koskevat liitetiedot

Konsernituloslaskelman ja konsernitaseen liitetietona on esitettävä:

2) edellä 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja konsernitilinpäätöksen yhdistelemättömästä tytäryrityksestä, kirjanpitolain 6 luvun 3 §:ssä tarkoitettu peruste tai muualla laissa säädetty oikeus tytäryrityksen yhdistelemättä jättämiselle, samoin kuin tieto sen omasta pääomasta ja voitosta tai tappiosta viimeksi laaditussa tilinpäätöksessä;

3) edellä 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja konsernitilinpäätöksen yhdistelystä osakkuusyhtiöstä ja tieto hankintahetken oman pääoman esittämistavasta;

4) edellä 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja konsernitilinpäätöksen yhdistelemättömästä osakkuusyhtiöstä, peruste yhdistelemättä jättämiselle sekä tämän osakkuusyhtiön oman pääoman määrä ja tilikauden voitto tai tappio viimeksi laaditussa tilinpäätöksessä;

5 a luku

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltaminen

1 §

Kirjanpitoasetuksen soveltaminen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen

Sellaiseen tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen, joka on laadittu kirjanpitolain 7 a luvun 1 §:n mukaisia kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen ei sovelleta tämän asetuksen säännöksiä, lukuun ottamatta 2 luvun 8 §:n 1 momentin 1 kohtaa ja 2—4 momenttia, 9 §:n 1—3 momenttia, 10 §:n 1 momenttia, 4 luvun 1 §:ää, 3 §:n 1 momentin 1—4 ja 6 kohtaa sekä 4 §:n 6 kohtaa.

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä asetus tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran tilikauteen, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen.

Kirjanpitovelvollinen saa soveltaa tätä asetusta sinä tilikautena, joka on kulumassa, kun asetus tulee voimaan.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Ministeri *Paula Lehtomäki*

Neuvotteleva virkamies Markku Jänkälä

N:o 1314

Valtioneuvoston asetus
kirjanpitolautakunnasta annetun asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty kauppa- ja teollisuusministeriön esittelystä,

lisätään kirjanpitolautakunnasta 19 päivänä lokakuuta 1973 annettuun asetukseen (784/1973) uusi 1 b §, jolloin nykyinen 1 b § siirtyy uudeksi 1 c §:ksi, seuraavasti:

1 b §

Kirjanpitolautakunnassa on IFRS-jaosto, jonka tehtävänä on antaa lausuntoja kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta siten kuin kirjanpitolaisissa ja Rahoitustarkastuksesta annetussa laissa (587/2003) tarkemmin säädetään sekä suorittaa kirjanpitolautakunnan sille osoittamat muut mahdolliset tehtävät.

IFRS-jaostossa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä vähintään neljä ja enintään kuusi muuta jäsentä, jotka kauppa- ja teollisuusministeriö nimittää kirjanpitolautakunnan toimikaudeksi. Ministeriö nimittää jo-

kaiselle jäsenelle puheenjohtajaa lukuun ottamatta henkilökohtaisen varajäsenen. Jaoston jäsenten tulee olla kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin hyvin perehtyneitä.

IFRS-jaosto on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet muista jäsenistä.

Mitä jäljempänä säädetään kirjanpitolautakunnasta, sovelletaan myös IFRS-jaostoon.

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Ministeri *Paula Lehtomäki*

Neuvotteleva virkamies Markku Jänkälä

N:o 1315

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus
rahoitusvälineiden arvostamisesta sekä merkitsemisestä tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 30 päivänä joulukuuta 1997 annetun kirjanpitolain (1337/1997) 5 luvun 2 a §:n, sellaisena kuin se on laissa 1304/2004, nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa annetaan kirjanpitolain 5 luvun 2 a §:n tarkoittamat tarkemmat säännökset rahoitusvälineiden käyvän arvon mukaisen arvostuksen edellytyksistä, käyvän arvon määrittämisestä, käyvän arvon muutosten merkitsemisestä tuloslaskelmaan ja taseeseen, rahoitusvälineistä annettavista liitetiedoista tilinpäätöksessä ja konsernitilinpäätöksessä sekä toimintakertomuksessa ja konsernin emoyrityksen toimintakertomuksessa annettavista tiedoista.

2 §

Määritelmät

Rahoitusjohdannaisilla tarkoitetaan tässä asetuksessa rahoitusvälineisiin perustuvia sopimuksia, jossa toiselle sopimuspuolelle annetaan oikeus suoritukseen käteisellä tai muulla rahoitusvälineellä.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, rahoitusjohdannaisilla tarkoitetaan myös hyödykkeisiin perustuvia sopimuksia, jossa toi-

selle sopimuspuolelle annetaan oikeus suoritukseen käteisellä tai muulla rahoitusvälineellä, lukuun ottamatta sopimuksia, jotka on alun perin tehty täyttämään ja jotka edelleen täyttävät hyödykettä koskevat hankinta-, myynti- tai käyttövaatimukset ja jotka on tarkoitus suorittaa hyödykkeen toimituksella.

3 §

Rahoitusvälineiden arvostaminen

Taseen vastaaviin merkityt rahoitusvälineet, joiden käypä arvo on jäljempänä 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla luotettavasti määriteltävissä, voidaan arvostaa käypään arvoon.

Käyvän arvon mukaista arvostamista ei kuitenkaan sovelleta:

- 1) rahoitusvälineisiin, jotka eivät ole johdannaisia ja joita pidetään niiden eräpäivään saakka;
- 2) lainasaamisiin sekä muihin saamisiin, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa;
- 3) osuuksiin tytä-, omistusyhteys- ja yhteisyrityksissä;
- 4) kirjanpitovelvollisen oman pääoman ehdoin liikkeeseen laskemiin rahoitusvälineisiin;

5) ehdollista vastiketta koskeviin sopimuksiin yritysten yhteenliittymässä; ja

6) muihin rahoitusvälineisiin, jotka yleisesti hyväksytyyn käytännön mukaisesti arvostetaan käyvistä arvosta poikkeavasti.

Rahoitusveloista käypään arvoon arvostetaan rahoitusvälineet, jotka ovat:

- 1) rahoitusjohdannaisia, tai
- 2) osa kaupankäyntisalkkua.

4 §

Suojauslaskennassa sovellettava arvostaminen ja merkitseminen tilinpäätökseen

Vara tai velka, jota voidaan pitää suojatuna eränä käypää arvoa koskevan suojauslaskentamenettelyn mukaisesti (*käyvän arvon suojaus*) taikka tällaisen varan tai velan yksilöity osa, voidaan arvostaa kyseisessä menettelyssä edellytetyn määräisenä.

Suojauslaskentamenettelyä koskevien 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten mukaisesti suojausvälineeksi määritelty johdannaisopimus tai muu rahoitusväline voidaan 3 §:stä poiketen arvostaa suojauslaskentamenettelyssä edellytetyn määräisenä.

5 §

Käyvän arvon määrittäminen

Rahoitusvälineen, jolle on vaikeuksitta määriteltävissä luotettavat markkinat, käypänä arvona pidetään sen markkina-arvoa.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun rahoitusvälineen käypänä arvona pidetään:

1) arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta; tai

2) arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa.

6 §

Käyvän arvon muutosten merkitseminen tuloslaskelmaan

Tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitään tuloslaskelmaan käypään arvoon merkittävien

rahoitusvälineiden tilinpäätöshetken arvon ja edellisen tilinpäätöksen kirjanpitoarvon erotus.

Jos käypään arvoon merkittävä rahoitusväline on hankittu tilikauden aikana, tilikauden tuotoksi tai kuluksi merkitään rahoitusvälineen tilinpäätöshetken arvon ja hankintamenon erotus.

7 §

Käyvän arvon muutosten merkitseminen taseeseen

Edellä 6 §:ssä säädetystä poiketen merkitään mainitussa pykälässä tarkoitettu erotus omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon, jos:

1) kyseessä on suojauslaskentamenettelyssä käytetyn rahoitusvälineen kirjaus, jolla koko arvonmuutoksen tai sen osan kirjaamatta jättäminen tuloslaskelmaan kyseisellä tilikaudella mahdollistetaan (*rahavirran suojaus*);

2) tällainen arvonmuutos aiheutuu kirjanpitovelvollisen ulkomaiseen yritykseen tekemiin nettoinvestointeihin sisältyvän valuuttaerän kurssimuutoksesta (*muuntoero*); tai

3) kyseessä on sellainen taseen vastaaviin merkityn käyvän arvon mukaan arvostettava rahoitusväline, jota ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa ja joka ei ole johdannaisopimus.

Käyvän arvon rahastoa on oikaistava, kun rahoitusväline luovutetaan tai se eräännyy.

Käyvän arvon muutokseen sisältyvä laskennallinen verovelka tai -saaminen saadaan merkitä taseeseen erityistä varovaisuutta noudattaen.

8 §

Liitetiedot

Käypään arvoon merkityistä rahoitusvälineistä on ilmoitettava liitetietona:

1) käytettyjen arvostusmallien ja -menetelmien perusteet niistä rahoitusvälineistä, joiden käypä arvo on määritelty 5 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisesti;

2) rahoitusvälineryhmittäin käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvonmuu-

tokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset;

3) johdannaislajeittain tiedot johdannaisten käytön laajuudesta ja niiden käyttötarkoituksesta, sekä olennaiset ehdot, jotka saattavat vaikuttaa tulevien kassavirtojen määrään, ajoitukseen ja varmuuteen;

4) erittely, josta ilmenevät käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana.

Edellä 4 §:ssä tarkoitetuista suojaavista ja suojattavista varoista ja veloista on annettava tiedot:

1) suojauslaskennassa sovellettavasta arvostamisesta;

2) näistä varoista ja veloista tuloslaskelmaan merkityt tuotot ja kulut;

3) suojaavien ja suojattavien varojen ja velkojen merkitsemisestä taseeseen; sekä

4) kuvaus suojaavista ja suojattavista varoista ja veloista.

9 §

Toimintakertomuksessa annettavat tiedot

Sen lisäksi, mitä kirjanpitolaissa tai sen nojalla muualla säädetään, toimintakertomuksessa tulee esittää käypään arvoon merkityistä rahoitusvälineistä tiedot:

1) yrityksen rahoitusriskien hallinnan tavoitteista ja menettelytavoista, mukaan luet-

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Ministeri *Paula Lehtomäki*

tuna kunkin sellaisen ennakoidun liiketoimen pääläjin suojausmenettely, johon sovelletaan suojauslaskentaa;

2) yrityksen hinta-, luotto-, likviditeetti- ja kassavirtariskeistä,

jos nämä tiedot ovat olennaisia yrityksen varojen, velkojen, rahoitusaseman taikka tilikauden tuloksen arvioimisen kannalta.

10 §

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ja konsernin emoyrityksen toimintakertomuksessa annettavat tiedot

Konsernitilinpäätöksen liitteenä on esitettävä soveltuvin osin 8 §:ssä tarkoitettut tiedot konsernista.

Emoyrityksen toimintakertomuksessa on esitettävä 9 §:ssä tarkoitettut tiedot myös konsernista.

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran tilikauteen, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta 2005 tai sen jälkeen. Kirjanpitovelvollinen saa soveltaa tätä asetusta kirjanpitoon sinä tilikautena, joka on kulu- massa, kun asetus tulee voimaan.

Neuvotteleva virkamies Markku Jänkälä

N:o 1316

Kauppa- ja teollisuusministeriön asetus**kirjanpitoaineiston tilapäisestä säilyttämisestä ulkomailla annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen mukaisesti muutetaan kirjanpitoaineiston tilapäisestä säilyttämisestä ulkomailla 26 päivänä tammikuuta 1998 annetun kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksen (49/1998) 1 §:n 1 ja 6 momentti sekä 2 §:n 1 ja 4 momentti seuraavasti:

1 §

Ulkomailla laaditun tositteiden ja kirjanpitoaineiston säilyttäminen

Kirjanpitovelvollisen tosite, joka on laadittu muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*) tai Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön kuuluvassa valtiossa (*OECD-valtio*) kuin Suomessa, saadaan säilyttää tilapäisesti siinä valtiossa sijaitsevassa kirjanpitovelvollisen toimipaikassa.

Kirjanpitolautakunta voi kirjanpitovelvollisen hakemuksesta myöntää luvan tositteiden säilyttämiseen tässä pykälässä tarkoitettulla tavalla muussa kuin ETA- tai OECD-valtiossa. Kirjanpitolautakunnan on pyydettävä verohallitukselta lausunto hakemuksesta.

2 §

Kirjanpitoaineiston vieminen ulkomaille kirjanpidon hoitamiseksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi

Kirjanpitovelvollisen Suomessa laadittu tosite saadaan viedä toiseen ETA- tai OECD-valtioon kirjanpidon hoitamiseksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi.

Kirjanpitolautakunta voi kirjanpitovelvollisen hakemuksesta myöntää luvan tositteiden viemiseksi muuhun kuin ETA- tai OECD-valtioon 1 momentin mukaisessa tarkoituksessa. Kirjanpitolautakunnan on pyydettävä verohallituksen lausunto hakemuksesta.

Tämä asetus tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Ministeri *Paula Lehtomäki*

Neuvotteleva virkamies Markku Jänkälä

N:o 1317

Valtiovarainministeriön asetus**luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä annetun asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti, luottolaitostoiminnasta 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1607/1993) 31 §:n 1 momentin, sellaisena kuin se on laissa 1340/1997, nojalla,

kumotaan luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä 21 päivänä joulukuuta 2001 annetun valtiovarainministeriön asetuksen (1259/2000) 2 §, 4 §:n 3 momentti, 9 §:n 1 momentti, 10 §:n 4 ja 5 momentti, 15 §:n 1 momentin 5 ja 10—12 kohta, 16 §:n 1 momentin 9, 15 ja 17 kohta, 17 §:n 1 momentin 10 ja 13 kohta, 20 §:n 3 momentti, 21 §:n 2 momentin 5 kohta, 22 §:n 2 ja 3 momentti, 25 §, 29 §:n 2 momentti, 30 §:n 3 momentti, 31 §:n 1 momentin 7 kohta, 32 §:n 1 momentin 5 kohta, 33 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, 34 § ja 35 §:n 1 momentin 6 kohta,

muutetaan 3 §:n 1 ja 3 momentti, 4 §:n otsikon ruotsinkielinen sanamuoto ja 1 momentti, 8 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 9 §:n otsikko ja 2 momentti, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 13 §, 14 §:n 1 momentin 4 ja 7 kohta, 15 §:n 1 momentin 2—4 ja 9 kohta, 16 §:n 1 momentin 2, 3, 8, 13, 14, 16 ja 19 kohta, 2 momentin johdantokappale sekä 3 ja 4 momentti, 17 §:n 1 momentin 1, 3, 4, 7 ja 12 kohta sekä 3 momentti, 18 §, 19 §:n 2 kohta, 20 §:n 1 momentin johdantokappaleen ruotsinkielinen sanamuoto sekä 1 ja 3—5 kohta ja 2 momentin johdantokappale sekä 6 ja 7 kohta, 21 §:n 2 momentin johdantokappale ja 1—4 kohta sekä 3 momentti, 22 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 5 momentin johdantokappaleen ruotsinkielinen sanamuoto ja 2 kohta, 23 §:n 1 kohta, 24 §:n 1 momentin 1, 2, 4 ja 5 kohta, 5 luvun otsikko, 26 §:n otsikon suomenkielinen sanamuoto ja 1 momentti, 27 §:n otsikon suomenkielinen sanamuoto sekä 1, 2 ja 4 momentti, 28 §, 29 §:n 1 momentti, 30 §:n 1 momentti, 31 §:n 1 momentin 3, 5 ja 6 kohta, 32 §:n 1 momentin 1—3 ja 7 kohta sekä 2 momentti, 33 §:n 1 momentin 3—5 kohta, 35 §:n 1 momentin johdantokappaleen ruotsinkielinen sanamuoto sekä 2, 3 ja 5 kohta, 37 ja 38 § sekä liitteet 1—6, 8 ja 9,

lisätään uusi 1 a luku, uudet 2 a—2 f ja 7 a §:t, 11 §:ään uusi 4 momentti, 14 §:ään uusi 2 momentti, 15 §:n 1 momenttiin uudet 1 a—1 f kohdat, 16 §:ään uusi 4 momentti, 17 §:n 1 momenttiin uusi 3 a kohta, 20 §:n 2 momenttiin uusi 8 kohta, 21 §:ään uusi 4 momentti, 31 §:n 1 momenttiin uudet 3 a ja 3 b kohdat, 33 §:n 1 momenttiin uusi 6 kohta sekä uusi 8 a luku ja 39 § seuraavasti:

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/65/EY; EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 28
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/51/EY; EYVL N:o L 178, 17.7.2003, s. 16
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) 1606/2002; EYVL N:o L 243, 11.9.2002, s. 1

1 a luku

Rahoitusvälineiden ja muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden merkitseminen tilinpäätökseen

2 a §

Osuus kiinteistöä hallinnoivassa yhteisössä

Tämän asetuksen tarkoittamana rahoitusvälineenä ei pidetä asunto-osakeyhtiölain (809/1991) 1 tai 2 §:ssä tarkoitetun osakeyhtiön osaketta eikä osuutta muussa yhteisössä, joka harjoittaa vain sen yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä yksilöityjen kiinteistöjen omistusta ja hallintaa.

2 b §

Rahoitusjohdannaiset

Mitä luottolaitoslaisissa ja tässä asetuksessa säädetään rahoitusjohdannaisesta, jota pidetään rahoitusvälineenä, sovelletaan myös sopimukseen ostaa tai myydä muuta omaisuutta kuin rahoitusvaroja, jos sopimus oikeuttaa suoritukseen käteisellä tai muilla rahoitusvälineillä. Soveltamisen ulkopuolelle jää kuitenkin sopimus, jonka kirjanpitovelvollinen on tehnyt ja jonka osapuolena tämä pysyy tarkoituksessa, että sen perusteella saadaan tai luovutetaan muuta omaisuutta kuin rahoitusvaroja.

2 c §

Rahoitusvaroihin tai rahoitusvelkoihin kuuluvan erän merkitseminen kirjanpitoon

Rahoitusvaroihin tai rahoitusvelkoihin kuuluva erä merkitään taseeseen, kun kirjanpitovelvollinen tekee sopimuksen erän hankkimisesta tai luovuttamisesta. Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivälle. Kirjanpitovelvollinen saa kuitenkin kirjata viranomaisen valvoman selvitystoiminnan kohteena olevien rahoitusvarojen ostot ja myynnit selvityssääntöjen mukaiselle tavanomaiselle selvityspäivälle.

2 d §

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset

Eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia ovat rahoitusvarat, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä, joiden eräntymisestä on sovittu ja joiden pitäminen eräpäivään on kirjanpitovelvollisen vakaana tarkoituksena ja tälle mahdollista.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut rahoitusvarat saadaan ennen niiden eräpäivää luovuttaa tai siirtää muuhun rahoitusvarojen ryhmään Rahoitustarkastuksen tarkemmin määrittämissä tilanteissa, joihin kirjanpitovelvollinen ei rahoitusvaroja hankkiessaan ole voinut kohtuudella varautua.

2 e §

Rahoitusvälineen käypä arvo

Rahoitusvälineen, jolle on vaikeuksitta määriteltävissä luotettavat markkinat, käypänä arvona pidetään sen markkina-arvoa.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun rahoitusvälineen käypänä arvona pidetään:

1) arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavanlaisten rahoitusvälineiden markkina-arvosta; tai

2) arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja –menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa.

Jollei käypää arvoa voida luotettavasti määritellä 1 ja 2 momentin mukaisesti, rahoitusväline arvostetaan hankintamenoon.

2 f §

Muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden käypä arvo

Muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden käypänä arvona pidetään markkina-arvoa, jos se vastaa todellista markkinatilannetta ja olosuhteita tilinpäätöspäivänä.

Muussa kuin 1 momentissa tarkoitetussa tilanteessa käypänä arvona saadaan pitää nykyarvoa kiinteistöomaisuudesta kertyviksi ennakoituista nettorahavirroista, jos ne voidaan arvioida luotettavasti.

Tilikaudella, jolloin kirjanpitovelvollinen siirtyy soveltamaan luottolaitoslain 37 §:ssä tarkoitettua käypään arvoon arvostamista, omaan pääomaan merkitään aikaisemmilta tilikausilta johtuneet käyvän arvon muutokset.

2 luku

Tuloslaskelma ja tase

3 §

Tuloslaskelma

Luottolaitoksen ja muun pääasiallisena toimintanaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 b §:n 2 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavan rahoituslaitoksen tuloslaskelma laaditaan liitteen 1 mukaisesti.

Tuloveroista saadaan eritellä muusta kuin varsinaisesta toiminnasta johtuvat verot ja merkitä ne muun kuin varsinaisen toiminnan kulujen jälkeiseksi eräksi.

4 §

Taseen kaava

Luottolaitoksen ja muun pääasiallisena toimintanaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 b §:n 2 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavan rahoituslaitoksen tase laaditaan liitteen 3 mukaisesti.

7 a §

Rahoitusleasingsopimus

Sen lisäksi mitä luottolaitoslain 39 §:n 2 momentissa säädetään, sopimuksen käsitteleminen rahoitusleasingsopimuksena edellyttää, että sopimus täyttää vähintään yhden seuraavista edellytyksistä:

1) sopimuksen mukaan hyödykkeen omistus siirtyy vuokralleottajalle vuokra-ajan päättyessä;

2) vuokralleottajalla on oikeus ostaa hyödyke hintaan, jonka odotetaan olevan niin paljon pienempi kuin hyödykkeen käypä arvo

silloin, kun oikeus on käytettävissä, että sen käyttäminen on sopimuksen alkamisajankohdана kohtuullisen varmaa;

3) vuokra-aika kattaa valtaosan hyödykkeen taloudellisesta kokonaisvaikutusajasta;

4) vähimmäisvuokrien nykyarvo sopimuksen alkamisajankohtana muodostaa vähintäänkin olennaisen osan vuokratun hyödykkeen käyvästä arvosta; ja

5) vuokratut hyödykkeet ovat erityisluonteisia siten, että vain vuokralleottaja voi käyttää niitä ilman merkittäviä muutoksia.

Rahoitustarkastus antaa tarkemmat määräykset tämän menettelyn edellytyksistä ja rahoitusleasingsopimusten käsittelystä konsernitilinpäätöksessä.

8 §

Erien yhdisteleminen

Tuloslaskelmassa on ilmoitettava tuotto- ja kuluerät erikseen niitä toisistaan vähentämättä, jollei tuoton ja kulun yhdistäminen yhdeksi eräksi ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Milloin kirjanpitovelvollisella on saaminen siltä, jolle hän itse on velkaa, on saaminen ja velka ilmoitettava taseessa erikseen, jollei kirjanpitovelvollisella ole lakisääteistä oikeutta kuittaamiseen ja kirjanpitovelvollinen aio käyttää oikeuttaan kuittaukseen. Myös muut tase-erät on ilmoitettava niitä toisistaan vähentämättä, jollei vähentäminen ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Edellä 3 ja 4 §:ssä säädettyjen tuloslaskelma- ja tasekaavojen sisennettyinä merkittyjä alaeriä saadaan yhdistellä, jos niiden erillisellä esittämisellä on ainoastaan vähäinen merkitys oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tai jos yhdistely johtaa selkeämpään esittämistapaan.

9 §

Erien poisjättäminen

Jos yksittäisen nimikkeen kohdalle ei tule lukua tilikaudelta eikä edeltävältä tilikaudelta, se on jätettävä pois tuloslaskelmasta tai taseesta.

3 luku

12 §

Toimintakertomus*Vakavaraisuudesta esitettävät tiedot*

11 §

Toimintakertomuksessa ilmoitettavat yleiset tiedot

Toimintakertomuksessa on esitettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain 34 §:ssä tarkoitettujen seikkojen ohella ainakin:

1) selostus, joka antaa oikean ja riittävän kuvan kirjanpitovelvollisen liiketoiminnan kehittymisestä ja tuloksesta sekä kirjanpitovelvollisen tilasta, mukaan luettuna kuvaus sen merkittävimmistä tulevista riskeistä ja epävarmuustekijöistä;

2) tiedot olennaisista tapahtumista tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen;

3) arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä;

4) kirjanpitovelvollisen riskienhallinnan tavoitteista, strategioista sekä suojauslaskenta- ja muista menettelytavoista selostus, josta ilmenee suojaukseen määriteltyjen rahoitusvälineiden käyttö kirjanpitovelvollisen liiketoiminnan tavoitteiden kannalta; sekä

5) kuvaus kirjanpitovelvollisen luotto-, likviditeetti-, markkina- ja operatiivisten sekä muiden merkittävien riskien erityisluonteesta ja niiden hallinnasta.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun selostuksen on oltava tasapuolinen ja kattava analyysi kirjanpitovelvollisen liiketoiminnan kehittymisestä ja tuloksesta sekä kirjanpitovelvollisen tilasta ja sen on vastattava kirjanpitovelvollisen toiminnan laajuutta ja rakennetta. Toimintakertomuksessa on esitettävä kirjanpitovelvollisen toiminnan, taloudellisen aseman ja tuloksen kehitystä tarkoituksenmukaisella tavalla kuvaavia tunnuslukuja. Tunnusluvuista ja keskeisistä tuloslaskelmista tase-eristä on toimintakertomukseen sisällytettävä vähintään kolme viimeistä tilikautta käsittävä taulukko. Myös muista kuin taloudellisista tekijöistä, kuten ympäristö- ja henkilöstötoiminnoista, on esitettävä niitä kuvaavia tunnuslukuja, jos toiminnot ovat merkityksellisiä kirjanpitovelvollisen liiketoiminnalle.

Toimintakertomukseen liitettävästä vakavaraisuuslaskelmasta on käytävä ilmi luottolaitostoiminnasta annetun lain 72 §:ssä tarkoitettu vakavaraisuussuhde ja 79 a §:ssä tarkoitettu konsolidoitu vakavaraisuussuhde tilikauden ja edellisentilikauden päättyessä. Laskelmassa on esitettävä tietoja omien varojen rakenteesta, luottolaitostoiminnasta annetun lain 76 §:n mukaisista luottoriskeistä ja 78 a §:n mukaisista markkinariskeistä. Kirjanpitovelvollisen, joka kuuluu osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1504/2001) 3 §:ssä tarkoitettuun yhteenliittymään, on annettava vastaavat tiedot yhteenliittymän vakavaraisuussuhteesta.

Talletuspankin toimintakertomuksessa on tehtävä selko pankin osallistumisesta samaan vakuusrahastoon kuuluvien pankkien vakavaraisuuden tukemiseen vakuusrahaston kautta. Talletuspankin, joka kuuluu osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 3 §:ssä tarkoitettuun yhteenliittymään, on lisäksi annettava vastaavat tiedot osallistumisesta yhteenliittymään kuuluvien pankkien vakavaraisuuden tukemiseen, mukaan lukien tiedot osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 45 ja 46 §:ssä säädetystä yhteisvastuusta.

13 §

Rahoituslaskelma

Tilinpäätökseen sisältyvästä rahoituslaskelmasta on ilmentävä:

1) liiketoiminnan rahavirta, joka osoittaa, missä määrin kirjanpitovelvollinen on pystynyt tilikauden aikana liiketoimintansa avulla tuottamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, tuoton maksamiseen oman pääoman sijoittajille, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta;

2) investointien rahavirrat, jotka osoittavat sen rahavirtojen käytön, jonka yritys on

toteuttanut tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä; sekä

3) rahoituksen rahavirrat, jotka osoittavat oman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.

4 luku

Liitetiedot

14 §

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetietoina on esitettävä:

4) selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa;

7) peruste, jonka mukaista kurssia on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset sekä velat ja muut sitoumukset Suomen rahaksi, jollei ole käytetty tilinpäätöspäivän kurssia.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuna seikkana on ilmoitettava myös tieto siitä, onko viranomaisen valvonnassa olevan selvitystoimintaa harjoittavan yhteisön toimesta selvitettyä annettujen rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjattu selvityksessä noudatettavien sääntöjen mukaisena tavanomaisena selvityspäivänä, sekä siitä, sovelletaanko luottolaitoslain 37 §:n 1 momentin mukaista arvostamista muussa kuin omassa käytössä olevaan kiinteistöomaisuuteen.

15 §

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Tuloslaskelman liitetietoina on esitettävä

1 a) oman pääoman ehtoista sijoituksista saatujen tuottojen erittely rahoitusvararyhmittäin;

1 b) palkkiotuottojen ja -kulujen erittely sen mukaan, mistä toiminnasta ne on saatu tai maksettu;

1 c) arvopaperikaupan nettotuotot eriteltynä saamistodistusten kaupan nettotuottoon, osakkeiden ja osuuksien kaupan nettotuottoon

sekä muuhun arvopaperikaupan nettotuottoon, erikseen toteutuneet tuotot ja käyvän arvon muutokset;

1 d) myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot eriteltynä;

1 e) suojauslaskennan nettotulos eriteltynä suojaukseen käytettyjen johdannaissopimusten käyppien arvojen nettomuutokseen ja suojauksen kohteena olleiden tase-erien käyppien arvojen nettomuutokseen;

1 f) sijoituskiinteistöjen nettotuotot eriteltynä vuokratuottoihin, vuokratuloihin, suunnitelman mukaisiin poistoihin, myyntivoittoihin ja myyntitappioihin, käyvän arvon muutoksiin, arvonalentumistappioihin ja näiden peruutuksiin sekä muihin tuottoihin ja kuluihin;

2) tuottojen, liikevoiton tai -tappion, varojen ja velkojen jakautuminen liiketoimintaluottolaitosten ja maantieteellisten markkina-alueiden mukaan, mikäli jakautumista koskevat tiedot ovat olennaisia;

3) muun kuin varsinaisen toiminnan tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät;

4) selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja arvonalentumisten perusteista ja niiden muutoksista sekä tuloslaskelman erän "Poistot ja arvonalentumiset muista aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä" jakautuminen suunnitelman mukaisiin poistoihin ja arvonalentumisiin, jollei arvonalentumisten määrä ole merkitykseltään vähäinen;

9) arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista sekä muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot eriteltynä sekä näistä tilinpäätökseen mahdollisesti kirjatut korkotuotot;

Edellä 3 §:n 2 momentissa tarkoitettun kirjanpitovelvollisen ei tarvitse ilmoittaa 1 momentin 1 ja 9 kohdissa tarkoitettuja tietoja.

16 §

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetietoina on esitettävä:

2) kuvaus ja kirjanpitoarvot niistä olennaisista rahoitusvaroista, jotka käyvän arvon sijasta on arvostettu hankintamenoon sen

vuoksi, että niiden käypää arvoa ei ole voitu määrittää luotettavasti;

3) tase-erittäin kaikkien rahoitusvarojen käyvät arvot vertailuna niiden kirjanpitoarvoon;

8) luotonanto eriteltyinä sektoreittain ja luotoista kirjatut arvon alentumiset;

13) arvopaperit rahoitusvälineryhmittäin jaoteltuina julkisesti noteerattuihin ja muihin arvopapereihin sekä osakelainauksen kohteena olevat arvopaperit, tase-erittäin; erikseen on ilmoitettava osakkeet ja osuudet luottolaitoksissa ja muissa yrityksissä tase-erittäin jaoteltuna;

14) kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet eriteltyinä maa- ja vesialueisiin, rakennuksiin sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin, erikseen omassa käytössä olevien ja sijoitustarkoituksessa pidettyjen osalta sekä hankintamenoon perustuvaan arvoon merkityn, sijoitustarkoituksessa pidetyn kiinteistöomaisuuden käyvät arvot;

16) sellaisten tilinpäätökseen sisältyvien saamisten määrä, joille ei kirjanpidossa kerrotta korkoa;

19) aineettomat hyödykkeet eriteltyinä kehittämismenoihin, liikearvoon ja muihin pitkävaikutteisiin menoihin;

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, on ilmoitettava taseeseen merkityistä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä erikseen hankintamenoista ja arvonorotuksesta, tase-eräkohtaisesti tiedot

Edellä 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua kirjanpitovelvollisen ei tarvitse ilmoittaa 1 momentin 6, 8, 12, 16 ja 18 kohdissa tarkoitettuja tietoja.

Tilikauden aikana myydyistä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista rahoitusvaroista on esitettävä myyntihetken kirjanpitoarvo sekä myyntivoiton tai -tappion määrä.

17 §

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetietoina on esitettävä:

1) tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana;

3) liikkeeseen laskettujen velkakirjojen kirjanpito- ja nimellisarvot vaadetyypeittäin; 3 a) tase-erittäin kaikkien rahoitusvelkojen käyvät arvot vertailuna niiden kirjanpitoarvoon;

4) jokaisesta pakollisiin varauksiin sisältyvästä varausten ryhmästä kirjanpitoarvo tilikauden alussa ja lopussa, tilikauden lisäys, tilikaudella käytetty ja peruutettu määrä;

7) sopimuskohtaiset tiedot jokaisesta huonommalla etuoikeudella olevasta velasta, jonka määrä on suurempi kuin 10 prosenttia kaikista huonommalla etuoikeudella olevista veloista

12) pääomalainasta pääasialliset lainaehdot ja lainalle maksettavaksi sovittu kuluksi kirjaamaton korko tai muu hyvitys;

Kirjanpitovelvollisen, johon sovelletaan valtiovarainministeriön asetusta arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta (538/2002) on ilmoitettava lisäksi mainitun asetuksen 2 luvun 5 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohdan mukaiset tiedot.

18 §

Käypään arvoon arvostettavia rahoitusvälineitä, johdannaisopimuksia ja kiinteistöomaisuutta koskevat liitetiedot

Käypään arvoon arvostettavista rahoitusvälineistä ja johdannaisopimuksista on esitettävä liitetietona:

1) käytettyjen arvostusmallien ja -menetelmien perusteet niistä rahoitusvälineistä, joiden käypä arvo on määritelty 2 e §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisesti;

2) käypä arvo ja suoraan tuloslaskelmaan merkityt arvonmuutokset sekä käyvän arvon rahastoon merkityt muutokset kustakin käypään arvoon merkittyjen rahoitusvälineiden ryhmästä;

3) johdannaislajeittain tiedot johdannaisten käytön laajuudesta ja niiden käyttötarkoituk-

sesta, mukaan lukien olennaiset ehdot, jotka saattavat vaikuttaa tulevien kassavirtojen määrään, ajoitukseen ja varmuuteen;

4) erittely, josta ilmenevät käyvän arvon rahaston muutokset tilikauden aikana; sekä

5) erittely, josta ilmenevät johdannaisso-
pimusten kohde-etuuksien nimellisarvot ja käyvät arvot, jaettuna sopimuslajeittain suo-
jaaviin ja ei-suojaaviin, erikseen niistä sopi-
muksista, joissa vastapuolena on samaan
konserniin kuuluva yritys.

Käypään arvoon luottolaitoslain 37 §:n
perusteella merkitystä muussa kuin omassa
käytössä olevasta kiinteistöomaisuudesta on
esitettävä liitetietona:

1) menetelmät, joita käytetään muussa kuin
omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden
erottamiseen omaan käyttöön tarkoitettusta
kiinteistöomaisuudesta;

2) käyvän arvon määrittämiseen käytetyt
menetelmät;

3) kuvaus ja kirjanpitoarvo kiinteistöomai-
suudesta, joka käyvän arvon sijasta on ar-
vostettu hankintamenojen sen vuoksi, että
käypää arvoa ei ole voitu määrittää luotetta-
vasti.

Tilikauden aikana myydystä 2 momentin
3 kohdassa tarkoitettua kiinteistöomaisuus-
udesta on esitettävä myyntihetken kirjanpito-
arvo sekä myyntivoiton tai -tappion määrä.

19 §

Tuloveroja koskevat liitetiedot

Liitetietona on esitettävä:

2) tieto tuloverojen jakautumisesta varsi-
naisesta ja muusta toiminnasta johtuviin
veroihin, jollei tätä jakoa esitetä tuloslaskel-
massa; sekä

20 §

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vakuuksista on esitettävä liitetietona

1) velat, joista kirjanpitovelvollinen on
pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavoin
antanut vakuudeksi omaisuuttaan, eriteltyinä

vakuuslajeittain kultakin vieraan pääoman
erältä;

3) vakuuksista, jotka kirjanpitovelvollinen
on muuten kuin 1 kohdassa tarkoitetulla
tavalla antanut puolestaan, yhteenlaskettu
arvo vakuuslajeittain eriteltynä;

4) vakuuksista, jotka kirjanpitovelvollinen
on antanut sen kanssa samaan konserniin
kuuluvan yrityksen puolesta, yhteenlaskettu
arvo vakuuslajeittain eriteltynä; sekä

5) yhteenlaskettu arvo kirjanpitovelvollisen
antamista muista kuin 1—4 kohdassa tarkoi-
tetuista vakuuksista lajeittain eriteltynä.

Taseeseen sisällyttämättömistä vastuusitou-
muksista ja vastuista on esitettävä liitetieto-
na

6) rahoitusvakuuslain (11/2004) mukaises-
sa siirrossa vastaanotetun vakuuden käypä
arvo, myydyn tai edelleen pantatun vakuuden
käypä arvo ja tieto siitä, onko kirjanpitovel-
vollinen velvollinen sen palauttamiseen;

7) edellä 10 §:n 2 momentissa tarkoitettu-
jen välityssaamisten ja -velkojen yhteenlas-
ketut määrät;

8) muut kirjanpitovelvollista koskevat ta-
loudelliset vastuut, joita ei ole merkitty
taseeseen.

21 §

Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

Toimitusjohtajasta ja hänen sijaisestaan,
hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenistä ja
varajäsenistä sekä vastaaviin toimielimiin
kuuluvista henkilöistä on ilmoitettava toimie-
linkohtaisesti

1) palkat ja palkkiot näistä tehtävistä;

2) heille myönnettyjen rahalainojen yh-
teenlaskettu määrä samoin kuin määrän vä-
hennys ja lisäys tilikauden aikana ja pääasial-
liset korko- ja muut ehdot;

3) heitä koskevien 20 §:n 1 momentin
5 kohdassa ja 2 momentin 5 kohdassa tar-
koitettujen vakuuksien ja vastuusitoumuksien
yhteenlaskettu määrä ja pääasiallinen sisältö;

4) eläkesitoumukset näistä tehtävistä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuihin toimielimiin aikaisemmin kuuluneista henkilöistä on ilmoitettava mainitun momentin 4 kohdan mukaiset tiedot toimieliinkohtaisesti.

Yrityksessä, jonka liikkeeseen laskema arvopaperi on otettu arvopaperimarkkinalaisessa (495/1989) tarkoitetun julkisen kaupan käynnin kohteeksi, 2 momentin 1 ja 4 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitetut tiedot on annettava henkilöittäin eriteltyinä. Muissa yrityksissä 2 momentin 1 ja 4 kohdassa sekä 3 momentissa tarkoitettu tieto saadaan jättää esittämättä, jos se koskee yksittäistä henkilöä.

22 §

Omistukset muissa yrityksissä

Liitetietona on esitettävä

1) yhden viidesosan tai sitä suuremman omistusosuuden kohteena olevasta yrityksestä nimi, kotipaikka, omistusosuus sekä viimeksi laaditun tilinpäätöksen mukainen oma pääoma ja tilikauden voitto tai tappio; sekä

Edellä 1 momentissa tarkoitettu tieto saadaan jättää esittämättä, jos

2) tieto on vähämerkityksellinen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

23 §

Muut liitetiedot

Liitetietona on esitettävä

1) kirjanpitovelvollisen harjoittaman notaariaattitoiminnan laatu ja laajuus sekä sijoituspalveluyrityksessä hallussa olevien asiakasvarojen kokonaismäärä;

24 §

Konserniin kuuluvaa kirjanpitovelvollista koskevat tiedot

Sen lisäksi, mitä edellä tässä luvussa säädetään, kotimaiseen ja siihen verrattavaan ulkomaiseen konserniin kuuluvan kirjanpito-

velvollisen tuloslaskelman tai taseen liitetietona on ilmoitettava:

1) sen emoyrityksen nimi ja kotipaikka, joka laatii konsernitilinpäätöksen suurimmasta konsernista, johon kirjanpitovelvollinen kuuluu;

2) sen emoyrityksen nimi ja kotipaikka, siinä alakonsernissa, joka sisältyy 1 kohdassa tarkoitettuun konserniin ja johon kirjanpitovelvollinen tytäryrityksenä kuuluu;

4) samaan konserniin kuuluvilta muilta yrityksiltä sekä osakkuusyryksiltä saadut korkotuotot ja niille suoritettut korkokulut; sekä:

5) saamiset samaan konserniin kuuluvilta muilta yrityksiltä sekä osakkuusyryksiltä samoin kuin velat ja pääomallinat niille, tase-erien mukaan eriteltyinä.

5 luku

Konsernituloslaskelma ja konsernitase

26 §

Konsernituloslaskelma

Luottolaitoksen ja muun pääasiallisena toimintanaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 b §:n 2 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavan rahoituslaitoksen sekä luottolaitoksen omistusyhteisön konsernituloslaskelma laaditaan liitteen 5 mukaisesti.

27 §

Konsernitase

Luottolaitoksen ja muun pääasiallisena toimintanaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 2 b §:n 2 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavan rahoituslaitoksen sekä luottolaitoksen omistusyhteisön konsernitase laaditaan liitteen 7 mukaisesti.

Sijoituspalveluyrityksen ja rahoituslaitoksen, joka harjoittaa pääasiallisena toimintanaan arvopaperikauppaa omaan lukuun ja sijoituspalveluyrityksistä annetun lain

16 §:ssä tarkoitettua toimintaa, sekä sijoituspalveluyrityksen omistusyhteisön konsernitase laaditaan liitteen 8 mukaisesti.

Konsernitaseeseen sovelletaan lisäksi, mitä 4 §:n 4 momentissa säädetään.

28 §

Vakuutusyhtiön yhdisteleminen konsernitilinpäätökseen

Tytäryrityksenä olevanvakuutusyhtiön tilinpäätös yhdistellään konsernitilinpäätökseen tämän asetuksen säännöksiä noudattaen, jos tytäryrityksen toimialan osuus on vähemmän kuin kymmenesosa kaikista rahoitus- ja vakuutusalan yrityksistä. Toimialan osuus määräytyy rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

6 luku

Konsernin toimintakertomus

29 §

Konsernin toimintakertomuksessa ilmoitettavat tiedot

Emoyrityksen toimintakertomuksessa on ilmoitettava määrä, joka konsernin vapaasta omasta pääomasta konserniin kuuluvien yritysten on yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan siirrettävä sidottuun omaan pääomaan.

7 luku

Konsernin liitetiedot

30 §

Yksittäisen yrityksen liitetietoja vastaavat liitetiedot

Konsernituloslaskelman tai konsernitaseen liitetietoina on ilmoitettava soveltuvien osin 14—24 §:ssä tarkoitettut tiedot konsernista. Rahoitusleasingsopimuksista on sopimustyypeittäin esitettävä tiedot bruttosijoituksista, vähimmäisvuokrien nykyarvoista, kertymät-

tömistä rahoitustuotoista sekä leasingkohteiden jäännösarvoista.

31 §

Laatimista koskevat tiedot

Konsernituloslaskelman ja -taseen liitetietona on esitettävä

3) perusteltu selostus siitä, jos konsernitilinpäätöksen laatimisessa ei ole noudatettu samoja arvostus- ja jaksotuseriaatteita kuin emoyrityksen tilinpäätöksessä;

3 a) perustelu sille, jos konsernitilinpäätökseen yhdistellyssä tytäryrityksen tilinpäätöksessä on erityisestä syystä poikettu kirjantalon lain 6 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua laskentaperiaatteesta;

3 b) perustelu sille, jos konsernitilinpäätökseen yhdistellyssä osakkuusyhtiön tilinpäätöksessä on noudatettu konsernin arvostus- ja jaksotuseriaatteista poikkeavia periaatteita;

5) peruste, jonka mukaista kurssia on käytetty muutettaessa ulkomaisen tytäryrityksen tai osakkuusyhtiön tilinpäätöserät Suomen rahaksi;

6) perusteltu selvitys, jos konserniliikeyrityksen poistoaika on pitempi kuin viisi vuotta;

32 §

Tytär- ja osakkuusyhtiöitä koskevat liitetiedot

Konsernituloslaskelman ja konsernitaseen liitetietoina on esitettävä:

1) konsernitilinpäätökseen yhdistellystä tytäryrityksestä nimi, kotipaikka sekä konserniyritysten ja omissa nimissään mutta konserniyritysten lukuun toimivien henkilöiden omistusosuus tässä tytäryrityksessä;

2) edellä 1 kohdassa tarkoitettut tiedot konsernitilinpäätökseen yhdistelemättömästä tytäryrityksestä samoin kuin tieto sen omasta pääomasta ja voitosta tai tappiosta viimeksi laaditussa tilinpäätöksessä;

3) edellä 1 kohdassa tarkoitettut tiedot

konsernitilinpäätökseen yhdistelystä osakkuusyrityksestä ja tieto hankintahetken oman pääoman esittämistavasta;

7) jos tytäryritys on yhdistelty konsernitilinpäätökseen muun kuin emoyrityksen tilikautena päättyneen tilinpäätöksen perusteella, selostus tytäryrityksen toiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan vaikuttaneista olenaisista tapahtumista, jotka ovat sattuneet tytäryrityksen ja emoyrityksen tilikausien päättymisen välisenä aikana;

Jollei kirjanpitovelvollinen sovelta kirjjanpitolain 6 luvun 7 §:n 6 momenttia, edellä 1 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitettuun omaan pääomaan luetaan myös tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verovelalla vähennettynä.

33 §

Muut liitetiedot

Edellä 30–32 §:ssä säädettyjen lisäksi konsernituloslaskelman ja konsernitaseen liitetietona on esitettävä:

3) laskennallisten verovelkojen ja niiden muutosten erittely tilinpäätössiirtoihin perustuviin, yhdistelytoimenpiteisiin perustuviin ja tytäryritysten omiin tuloslaskelmiin ja taseisiin sisältyviin, jos nämä on esitetty yhdistettynä konsernituloslaskelmassa ja konsernitaseessa;

4) osakkuusyrityksistä johtuvan konserniaktiivan vielä poistamatta oleva määrä;

5) henkilöstön keskimääräinen luku yhteisyrityksissä, jotka on yhdistelty konsernitilinpäätökseen kirjjanpitolain 6 luvun 15 §:ssä säädettyllä tavalla;

6) kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan merkitty osuus.

35 §

Tase-erittelyt

Tase-erittelyissä on yksityiskohtaisesti ryhmittäin luetteloitava kirjanpitovelvollisen taseeseen tilikauden päättyessä merkityt:

2) johdannaisopimukset, kaupankäyntitaroituksessa pidettävät rahoitusvarat ja –velat ja myytävissä olevat rahoitusvarat;

3) eräpäivään asti pidettävät sijoitukset;

5) velat;

37 §

Laatiminen koneelliselle tietovälineelle

Tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt saadaan laatia koneelliselle tietovälineelle tarvittaessa selväkieliseen kirjalliseen muotoon saatettavalla tavalla sen mukaan kuin kirjjanpitolain 2 luvun 8 §:ssä tai sen nojalla säädetään.

38 §

Varmentaminen

Edellä 35 ja 36 §:ssä tarkoitetut erittelyt on päivättävä ja laatijoiden on ne allekirjoitettava. Koneelliselle tietovälineelle laadittu erittely varmennetaan laatijan ja tekohetken ilmaisevalla tunnuksella.

8 a luku

Kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltaminen

39 §

Asetuksen soveltuminen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaan laadittuun tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen

Sellaiseen tilinpäätökseen ja konsernitilinpäätökseen, joka on laadittu kirjjanpitolain 7 a luvun 1 §:n mukaisia kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja noudattaen sekä siitä erilliseen toimintakertomukseen ei sovelleta tämän asetuksen säännöksiä lukuun ottamatta, 11 §:ää, 12 §:ää, 21 §:n 1 momentin 1 kohtaa, 2 momentin 1–4 kohtaa sekä 3 momenttia, 22 §:n 1 ja 4–5 momenttia, 24 §:n 1 momentin 1–3 kohtaa, 32 §:n 1 momentin 1–4 ja 6 kohtaa sekä 33 §:n 5 kohtaa.

Tämä asetus tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Asetusta sovelletaan ensimmäisen kerran kirjanpitoon asetuksen voimaan tuloa lähinnä seuraavan tilikauden alusta lukien, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Asetuksen 16 §:n 1 momentin 3 kohdan ja

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

17 §:n 1 momentin 3 a kohdan säännöksiä tulee soveltaa asetuksen voimaantuloa seuraavan kolmannen tilikauden alusta lukien.

Kirjanpitovelvollinen saa soveltaa asetusta kirjanpitoon sinä tilikautena, jonka kuluessa asetus tulee voimaan.

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*

Neuvotteleva virkamies Timo Kaisanlahti

TULOSLASKELMA

Korkotuotot
Leasingtoiminnan nettotuotot
Korkokulut
KORKOKATE
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista
    Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä
    Omistusyhteisyryksistä
    Muista yrityksistä
Palkkiotuotot
Palkkiokulut
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot
    Arvopaperikaupan nettotuotot
    Valuuttatoiminnan nettotuotot
Myytävässä olevien rahoitusvarojen nettotuotot
Suojauslaskennan nettotulos
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot
Liiketoiminnan muut tuotot
Hallintokulut
    Henkilöstökulut
        Palkat ja palkkiot
        Henkilösivukulut
            Eläkekulut
            Muut henkilösivukulut
    Muut hallintokulut
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Liiketoiminnan muut kulut
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista
Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)
Tilinpäätössiirrot
Tuloverot
Varsinaisen toiminnan voitto (tappio) verojen jälkeen
Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)

TULOSLASKELMA

Palkkiotuotot

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

Arvopaperikaupan nettotuotot

Valuuttatoiminnan nettotuotot

Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä

Omistusyhteisyryksistä

Muista yrityksistä

Korkotuotot

Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

Suojauslaskennan nettotulos

Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Liiketoiminnan muut tuotot

SIJOITUSPALVELUTOIMINNAN TUOTOT

Palkkiokulut

Korkokulut

Hallintokulut

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot

Henkilösivukulut

Eläkekulut

Muut henkilösivukulut

Muut hallintokulut

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

Liiketoiminnan muut kulut

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista

Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

LIIKEVOITTO (-TAPPIO)

Tilinpäätössiirrot

Tuloverot

Varsinaisen toiminnan voitto (tappio) verojen jälkeen

Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut

TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)

TASE**VASTAAVAA**

Käteiset varat

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset

Valtion velkasitoumukset

Muut

Saamiset luottolaitoksilta

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Leasingkohteet

Saamistodistukset

Julkisyhteisöltä

Muilta

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä

Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä

Johdannaissopimukset

Aineettomat hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet

Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet

Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

Muut aineelliset hyödykkeet

Osakeantisaamiset/Sijoitusosuusantisaamiset/Kantarahastoantisaamiset

Muut varat

Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

Laskennalliset verosaamiset

VASTATTAVAA**VIERAS PÄÄOMA**

Velat luottolaitoksille

Keskuspankeille

Luottolaitoksille

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Talletukset

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Muut velat

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Joukkovelkakirjalainat

Muut

Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat

Muut velat

- Muut velat
- Pakolliset varaukset

Siirtovelat ja saadut ennakot

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

- Pääomalainat

- Muut

Laskennalliset verovelat

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Poistoero

Vapaaehtoiset varaukset

OMA PÄÄOMA

Osakepääoma/Osuuspääoma/Peruspääoma

Sijoitusosuuspääoma/Kantarahasto/Lisäpääoma

Ylikurssirahasto

Arvonkorotusrahasto

Muut sidotut rahastot

- Vararahasto

- Yhtiöjärjestyksen/sääntöjen mukaiset rahastot

- Muut rahastot

Vapaat rahastot

- Käyvän arvon rahasto

  - Rahavirran suojauksesta

  - Muuntoeroista

  - Käypään arvoon arvostamisesta

- Muut rahastot

Edellisten tilikausien voitto (tappio)

Tilikauden voitto (tappio)

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset

- Takaukset ja pantit

- Muut

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset

- Arvopaperien takaisinostositoumukset

- Muut

TASE**VASTAAVAA**

Käteiset varat

Saamiset luottolaitoksilta

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Saamistodistukset

Julkisyhteisöltä

Muilta

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriyksissä

Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä

Johdannaissopimukset

Aineettomat hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet

Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet

Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

Muut aineelliset hyödykkeet

Osakeantisaamiset

Muut varat

Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

Laskennalliset verosaamiset

VASTATTAVAA

VIERAS PÄÄOMA

Velat luottolaitoksille

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Takaisinmaksettavat varat

Muut

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Joukkovelkakirjalainat

Muut

Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat

Muut velat

Muut velat

Pakolliset varaukset

Siirtovelat ja saadut ennakot

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Pääomalainat

Muut

Laskennalliset verovelat

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Poistoero

Vapaaehtoiset varaukset

OMA PÄÄOMA

Osakepääoma

Ylikurssirahasto

Arvonkorotusrahasto

Muut sidotut rahastot

Vararahasto

Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot

Muut rahastot

Vapaat rahastot

Käyvän arvon rahasto

Rahavirran suojauksesta

Muuntoeroista

Käypään arvoon arvostamisesta

Muut rahastot

Edellisten tilikausien voitto (tappio)

Tilikauden voitto (tappio)

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset

Takaukset ja pantit

Muut

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset

Arvopaperien takaisinostositoumukset

Muut

TULOSLASKELMA

Korkotuotot
Korkokulut
KORKOKATE
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista
Palkkiotuotot
Palkkiokulut
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot
    Arvopaperikaupan nettotuotot
    Valuuttatoiminnan nettotuotot
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot
Suojauslaskennan nettotulos
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot
Liiketoiminnan muut tuotot
Hallintokulut
    Henkilöstökulut
        Palkat ja palkkiot
        Henkilösivukulut
            Eläkekulut
            Muut henkilösivukulut
    Muut hallintokulut
Poistot ja arvonalentumiset konserniliiketoiminnasta
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Liiketoiminnan muut kulut
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista
Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)
Tuloverot
Varsinaisen toiminnan tulos voitto (tappio) verojen jälkeen
Vähemmistön osuus tilikauden voitosta tai tappiosta
Varsinaisen toiminnan voitto (tappio) vähemmistön osuuden jälkeen
Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)

TULOSLASKELMA

Palkkiotuotot

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

Arvopaperikaupan nettotuotot

Valuuttatoiminnan nettotuotot

Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista

Korkotuotot

Myytävässä olevien rahoitusvarojen nettotuotot

Suojauslaskennan nettotulos

Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Liiketoiminnan muut tuotot

SIJOITUSPALVELUTOIMINNAN TUOTOT

Palkkiokulut

Korkokulut

Hallintokulut

Henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot

Henkilösivukulut

Eläkekulut

Muut henkilösivukulut

Muut hallintokulut

Poistot ja arvonalentumiset konserniliiketoiminnasta

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

Liiketoiminnan muut kulut

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista

Muiden rahoitusvarojen arvonalentumistappiot

Osuus osakkuusyritysten tuloksesta

LIIKEVOITTO (-TAPPIO)

Tuloverot

Varsinaisen toiminnan tulos voitto (tappio) verojen jälkeen

Vähemmistön osuus tilikauden voitosta tai tappiosta

Varsinaisen toiminnan voitto (tappio) vähemmistön osuuden jälkeen

Muun kuin varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut

TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)

KONSERNITASE**VASTAAVAA**

Käteiset varat

Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset

Valtio velkasitoumukset

Muut

Saamiset luottolaitoksilta

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Leasingkohteet

Saamistodistukset

Julkisyhteisöltä

Muilta

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä

Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä

Johdannaissopimukset

Aineettomat hyödykkeet

Konserniliikearvo

Muut pitkävaikutteiset menot

Aineelliset hyödykkeet

Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet

Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

Muut aineelliset hyödykkeet

Osakeantisaamiset/Sijoitusosuusantisaamiset/Kantarahastoantisaamiset

Muut varat

Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

Laskennalliset verosaamiset

VASTATTAVAA**VIERAS PÄÄOMA**

Velat luottolaitoksille

Keskuspankeille

Luottolaitoksille

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Talletukset

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Muut velat

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Joukkovelkakirjalainat

Muut

Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat
Muut velat

Muut velat
Pakolliset varaukset

Siirtovelat ja saadut ennakot
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Pääomalainat
Muut

Laskennalliset verovelat

Konsernireservi

OMA PÄÄOMA JA VÄHEMMISTÖN OSUUS

Osakepääoma/Osuuspääoma/Peruspääoma

Sijoitusosuuspääoma/Kantarahasto/Lisäpääoma

Ylikurssirahasto

Arvonkorotusrahasto

Muut sidotut rahastot

Vararahasto
Yhtiöjärjestyksen/sääntöjen mukaiset rahastot
Muut rahastot

Vapaat rahastot

Käyvän arvon rahasto
Rahavirran suojauksesta
Muuntoeroista
Käypään arvoon arvostamisesta

Muut rahastot

Edellisten tilikausien voitto (tappio)

Tilikauden voitto (tappio)

Vähemmistön osuus pääomasta

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKSET

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset

Takaukset ja pantit

Muut

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset

Arvopaperien takaisinostositoumukset

Muut

TASE**VASTAAVAA**

Käteiset varat

Saamiset luottolaitoksilta

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä

Vaadittaessa maksettavat

Muut

Saamistodistukset

Julkisyhteisöltä

Muilta

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyriyksissä

Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä

Johdannaissopimukset

Aineettomat hyödykkeet

Konserniliikearvo

Muut pitkävaikutteiset menot

Aineelliset hyödykkeet

Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet

Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet

Muut aineelliset hyödykkeet

Osakeantisaamiset

Muut varat

Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

Laskennalliset verosaamiset

VASTATTAVAA**VIERAS PÄÄOMA**

Velat luottolaitoksille

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Takaisinmaksettavat varat

Muut

Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Joukkovelkakirjalainat

Muut

Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat

Muut velat

Muut velat

Pakolliset varaukset

Siirtovelat ja saadut ennakot

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Pääomalainat

Muut

Laskennalliset verovelat

Konsernireservi

OMA PÄÄOMA JA VÄHEMMISTÖN OSUUS

Osakepääoma

Ylikurssirahasto

Arvonkorotusrahasto

Muut sidotut rahastot

Vararahasto

Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot

Muut rahastot

Vapaat rahastot

Käyvän arvon rahasto

Rahavirran suojauksesta

Muuntoeroista

Käypään arvoon arvostamisesta

Muut rahastot

Edellisten tilikausien voitto (tappio)

Tilikauden voitto (tappio)

Vähemmistön osuus pääomasta

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKSET

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset

Takaukset ja pantit

Muut

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset

Arvopaperien takaisinostositoumukset

Muut

N:o 1318

Valtiovarainministeriön asetus**sijoitusrahaston tilinpäätöksestä, vuosikertomuksesta ja puolivuotiskatsauksesta sekä rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön tilinpäätöksestä annetun asetuksen 1 ja 3 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Valtiovarainministeriön päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoitusrahaston tilinpäätöksestä, vuosikertomuksesta ja puolivuotiskatsauksesta sekä rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön tilinpäätöksestä annetun asetuksen 17 päivänä kesäkuuta 2004 annetun valtiovarainministeriön asetuksen (515/2004) 1 luvun 1 §:n 1 momentti,
lisätään 1 luvun 1 §:ään uusi 3 momentti ja 2 luvun 3 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitetun rahastoyhtiön, säilytisyhteisön ja sijoitusrahaston tilinpäätös laaditaan tämän asetuksen mukaisesti. Tilinpäätöksen laatimisessa on lisäksi noudatettava osakeyhtiölakia (734/1978) sekä kirjanpitolakia (1336/1997) ja sen nojalla annettuja säännöksiä, jollei tästä asetuksesta muuta johdu.

Jos rahastoyhtiö laatii tilinpäätöksensä kirjanpitolain 7 a luvussa tarkoitettujen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti, tulee kuitenkin sijoitusrahaston tilinpäätöksen laadinnassa noudattaa tämän asetuksen säännöksiä.

2 luku

Rahastoyhtiön tilinpäätös

3 §

Rahastoyhtiön tuloslaskelma- ja tasekaavat sekä liitetiedot

Jollei rahastoyhtiö ole arvostanut rahoitusvarojaan käypään arvoon kirjanpitolain nojalla annettujen säännösten mukaisesti, tulee käyvät arvot ilmoittaa taseen liitetietona. Jos rahastoyhtiö harjoittaa sijoitusrahastonlain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, tulee rahastoyhtiön merkitä toimintaan liittyvät rahoitusvarat taseeseen noudattaen sijoituspalveluyrityksistä annettua lakia (1996/579) ja sen nojalla annettuja säännöksiä.

Tämä asetus tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 2004.

Asetusta sovelletaan ensimmäisen kerran kirjanpitoon asetuksen voimaan tuloa lähinnä

seuraavan tilikauden alusta lukien. Kirjanpitovelvollinen saa soveltaa asetusta kirjanpitoon sinä tilikautena, jonka kuluessa asetus tulee voimaan.

Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2004

Valtiovarainministeri *Antti Kalliomäki*

Neuvotteleva virkamies Timo Kaisanlahti

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 1304—1318, 8 1/4 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2004

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904